

ORDINE DE ZI

**Ședința Colegiului Prefectural
din data de 28 noiembrie 2019, ora 10⁰⁰**

1. Raport privind activitatea desfășurată de AJOFM Covasna in anul 2019, pentru realizarea indicatorilor de performanță. Proiect de Hotărâre;

Prezintă: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Covasna

2. Informare privind organizarea Săptămânii Europene de Securitate și Sănătate în Muncă-Prevenirea riscurilor generate de substanțe periculoase, desfășurată sub egida Agenției Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă;

Prezintă: Inspectoratul Teritorial de Muncă Covasna

3. Informare privind activitatea desfășurată în anul 2018 și 2019 sub aspectul protejării patrimoniului construit și arheologic din județul Covasna;

Prezintă: Direcția Județeană pentru Cultură Covasna

Punctul 1

Raportul privind realizarea Planului de acțiuni pe anul 2019, privind realizarea obiectivelor derivate din Programul de Guvernare 2017-2020, pana la data raportarii.

Nr crt	Acțiunea	Planificat și realizat:
		Noiembrie 2019
1.	1. Cresterea gradului de ocupare prin diminuarea somajului in randul tinerilor si a numarului de tineri din categoria NEETs	Pana la data prezentei, in anul 2019, au fost cuprinsi in masurile active un numar de 662 de tineri din categoria NEETs, din care 294 s-au angajat
	1.1 Realizarea programului de actiuni pentru cresterea gradului de ocupare. - 4500 persoane cuprinse in masuri axctive - 4000 persoane cuprinse in servicii de informare si consiliere	Pentru a usura patrunderea pe piata muncii a somerilor, programul de actiuni prevede participarea acestora in masuri active pana in prezent, insumand un numar de 2750 de persoane, iar anual de 4500 persoane. Realizarea pana la data prezentei este de 3010 persoane cuprinse in masuri active, procentul fiind de 109,45%. Din cele 3010 persoane cuprinse in masuri active, un numar de 1409 s-au angajat. Fata de 1508.cat este prevazut, ponderea este de 93,44%, Dintre cei 3010 cuprinsi in masuri active un numar de 955 au fost romi din care fara studii 231.
	1.2 Sprijinirea ocuparii in anul 2019 a 3015 de someri/persoane in cautarea unui loc de munca	Pe diferite categorii avem urmatoarele situatii; Din mediul rural au fost ocupate 697 persoane, iar din urban 814 Pe grupe de varste si sex situatia se prezinta astfel :

- 294 sub 25 de ani,
- 247 cu varste intre 25-35 ani
- 299 cu varste cuprinse intre 35-45 ani
- 369 persoane de peste 45 de ani din care 160 peste 50 ani

Pe grupe de sex avem:

- 652 femei
- 757 barbati

Din punct de vedere al pregatirii profesionale pe grupuri tinta avem ocupate :

- 88 persoane cu invatamant universitar
- 44 cu invatamant postliceal
- 484 cu nivel de pregatire secundar superior
- 327 persoane cu scoala profesionala si de meserii
- 363 persoane cu invatamant gimnazial
- 103 persoane cu invatamant primar, incomplet, dar si fara studii

Din totalul persoanelor ocupate un numar de 293 au fost someri indemnizabili, si 645 neindemnizabili si 471 alte persoane aflate in cautarea unui loc de munca.

Pe grupuri tinta ocuparea persoanelor se prezinta astfel :

- 7 din care 3 femei, someri tineri de lunga durata (durata somajului de peste 6 luni)
- 18 din care 5 femei, someri de lunga durata cu varsta peste 25 de ani (durata somajului mai mare de 12 luni)

Printre persoanele angajate sunt si 65 persoane de etnie roma si 1 persoana cu dizabilitati.

Persoane angajate fara studii au fost 19.

In urma conventiilor incheiate in semestrul I din anul 2019, s-au angajat cu contracte de munca un numar de 109 persoane astfel:

pe Art.80 – 0 persoane angajate

pe Art. 85 –109 persoane angajate, dintre care :

Pe categorii de varsta, avem 1 persoana sub 25 de ani NEETI din care 1 femei si 0 persoane cu varsta cuprinsa intre 26-35 de ani

- 102 contracte pentru persoane peste 45 de ani, dintre care 30 femei

- 5 contracte pentru persoane care mai au 5 ani pana la pensionare, dintre care

		<p>1 femeie si 0 persoana cu dizabilitati</p> <p>- 1 contracte pentru persoane cu familii monoparentale, dintre care 1 femeie</p> <p>Pe Art.93⁴ din Legea nr.76/2002 nu au fost incheiate contracte de angajare pana in luna august, dat in luna noiembrie avem 5 angajari.</p>
	<p>2.Cresterea participarii pe piata muncii a persoanelor in vârsta. Cresterea participarii la formarea profesionala la minimum 12 % din populatia in vârsta de munca intre 15-64 de ani</p>	<p>Pana la data prezentei,au participat la cursuri 99 de someri.</p> <p>La cursurile incepute Pana la data prezentei,au fost inscrisi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 44 someri cu varsta peste 45 de ani (44%) si - 3 someri sub 25 de ani (3%). <p>Pe langa aceste persoane s-au mai aflat 32 de someri care au participat la programele de formare profesionala incepute in anul 2018 si aflate in derulare in anul 2019.</p>
	<p>2.1 Realizarea planului judetean de formare profesionala</p>	<p>In Planul de formare profesionala pentru anul 2019 sunt prevazute 29 de programe de formare profesionala, din care 17 prin Centrul Propriu de Formare Profesionala a Adultilor din cadrul AJOFM Covasna, 7 prin furnizori de formare profesionala autorizati si 5 prin CRFPA Brasov.</p> <p>Cursurile s-au prevazut pentru 406 de someri, din care: 211 de femei, 125 de tineri sub 25 de ani, 80 de someri peste 45 de ani, 95 de persoane de etnie roma, 23 someri de lunga durata sub 25 ani, 20 someri de lunga durata peste 25 ani, 210 de persoane din mediul rural.</p>

Ocupatiile/competentele propuse sunt urmatoarele: Agent curatenie cladiri si mijloace de transport, Agent de securitate, Ajutor bucatar, Bucatar, Camerista, Casier, Competente cheie-competente de baza in matematica, stiinta, tehnologie, Competente cheie-competente de comunicare in limba romana, Competente informatice, Competente

	<p>floricultor, Pizzar.</p> <p>Totodata au fost prevazute 5 certificari de competente si 85 de contracte de ucenicie din care 70 la programe de formare de nivel 2 (360 ore/12 luni) si 15 la programe de formare de nivel 3 (720 ore/24 luni).</p> <p>In BAS aprobat pentru 2019 s-au prevazut 69.000 lei, la capitolul Materiale si prestari servicii cu caracter functional, ceea ce nu acopera cheltuielile cu toate programele de formare prevazute in Planul de formare pentru anul 2019.</p> <p>In luna martie s-a demarat procedura de achizitionare a serviciilor de formare profesionala-asigurarea de formatori pentru CPFPA, care s-a finalizat cu incheierea contractului de prestari servicii cu CCSE din Galati, in luna mai.</p> <p>In luna iunie s-a efectuat analiza realizarii planului de formare pentru anul 2019, in corelatie cu bugetului aprobat la inceputul anului si s-a solicitat de la ANOFM suplimentarea bugetului pentru organizarea programelor de formare profesionala pentru someri.</p> <p>Astfel, pana la data prezentei, s-au organizat 7 programe de formare profesionala pentru 99 de someri, din care:</p> <ul style="list-style-type: none"> -3 programe de formare profesionala cu finantare din FSE prin furnizori de formare autorizati, in ocupatiile de, bucatar si lucrator in comert, la care au participat 43 de someri . -2 programe de formare profesionala cu finantare din BAS, prin CRFPA Brasov, in ocupatia de casier si bucatar, la care au participat 28 de someri. -2 programe de formare profesionala in cadrul Centrului Propriu de Formare Profesionala a Adultilor, in ocupatiile de lucrator in comert si inspector/referent resurse umane la care au participat 28 de someri. <p>In cadrul Centrului Propriu de Formare Profesionala a Adultilor s-au mai organizat pan ala data prezentei, 2 programe de formare profesionala pentru 15 ucenici, in ocupatia de operator montaj linii automate.</p> <p>Pana la data prezentei, s-au finalizat 3 programe de formare profesionala in ocupatiile de , casier, lucrator in comert si tehnician</p>
--	--

		<p>maseur, la care au absolvit 41 de persoane.</p> <p>Pana la data prezentei, au fost incadrate in munca 56 de someri, absolventi de curs, din care 19 de someri de la programele de formare profesionala organizate cu finantare din BAS si 37 someri de la cursurile finantate din FSE.</p>
	<p>2.2 Coroborarea si armonizarea necesarului de formare profesionala in planul de formare profesionala ca urmare a evaluarii a cerintelor pietei muncii</p>	<p>Evaluarea cerintelor pietei muncii pentru coroborarea si armonizarea necesarului de formare profesionala in planul de formare profesionala se realizeaza cu ocazia burselor de locuri de munca prin chestionarea agentilor economici si al somerilor.</p> <p>Ofertele de locuri de munca sunt urmarite saptamanal, iar solicitarile somerilor sunt consemnate permanent in fisele de consiliere si recomandari, completate la sedintele de informare si consiliere profesionala.</p>
2.	<p>1. Absorbția eficientă a resurselor financiare autohtone și a celor europene destinate dezvoltării resurselor umane, astfel încât să se asigure suportul de formare profesională și ocupatională</p>	<p>La nivelul perioadei institutia are in derulare 11 protocoale pentru implementarea proiectelor destinate dezvoltării resurselor umane din zona.</p>
	<p>1.1 Mediatizarea schemelor de ajutor de stat pentru ocupare și pentru formare profesională, broșuri/pliante trimestriale, informări la modificări de cadru legal sau, cu ocazia Burselor de locuri de munca</p>	<p>Pana la data prezentei, au fost mediatizate schemele de ajutor de stat pentru ocupare și pentru formare profesionala, trimestriale, newsletters la fiecare intalnire cu angajatorii.</p> <p>Evaluarea cerintelor pietei muncii pentru coroborarea si armonizarea necesarului de formare profesionala in planul de formare profesionala se realizeaza cu ocazia burselor de locuri de munca prin chestionarea agentilor economici si al somerilor.</p>
	<p>1.2 Derularea in conditii bune a propriilor proiecte finantate din fonduri atrase sau a celor in care AJOFM Covasna este partener</p>	<p>La nivelul perioadei institutia nu are calitatea de beneficiar sau partener in proiecte in mod direct insa este implicata in derularea 11 protocoale pentru implementarea proiectelor destinate dezvoltării resurselor umane din zona. Protocoale care au ca obiective cresterea gradului de ocupare de pe piata muncii și subventionarea locurilor de munca pentru categoriile vulnerabile existente.</p>

<p>2. Sprijinirea mobilitatii ocupationale, profesionale si geografice</p>	<p>Prin serviciile pe care le ofera AJOFM Covasna, se face referire si la avantajele financiare pe care le pot accesa persoanele care se angajeaza in alte localitati. Prin popularizarea tuturor avantajelor, agentia contribuie la sprijinirea mobilitatii profesionale geografice. Din totalul celor care au gasit loc de munca cu ajutorul agentiei in alte localitati, o singura persoana, femeie beneficiara de indemnizatie de somaj si pregatire universitara a indeplinit conditiile legale si a beneficiat de aceste avantaje.</p>
<p>2.1 Chestionarea nevoilor de forta de munca calificata ale angajatorilor</p>	<p>Chestionarea nevoilor de forta de munca calificata ale angajatorilor s-a realizat permanent pe parcursul anului 2019, dar si cu ocazia miniburselor desfasurate in semestrul I, la Sfantu Georghe si teritoriu.</p>
<p>2.2 Evaluarea nevoilor de formare profesionala a persoanelor aflate in cautarea unui loc de munca - 406 persoane cuprinse in 29 de cursuri</p>	<p>Evaluarea nevoilor de formare profesionala a persoanelor aflate in cautarea unui loc de munca se realizeaza permanent in cadrul sedintelor de informare si consiliere profesionala.</p>
<p>2.3 Organizarea de burse de locuri de munca Cel putin 2 burse pentru ocuparea locurilor de munca vacante</p>	<p>In luna martie pe data de 25.03.2019 s-a organizat o minibursa a locurilor de munca pentru agentii economici din zona Ghelinta, care sa angajeze persoane marginalizate social din zona. Au fost prezenti 3 agenti economici. Cu aceasta ocazie au fost 53 de persoane dornice sa se angajeze, 9 au fost selectate pentru proba de lucru, dar la final nu s-a angajat nimeni. Tot la finele lunii martie 2019 s-a inceput actiunea de informare a agentilor economici care au potentiale locuri de munca vacante si care pot sa se prezinte in data de 12.04.2019 la Complexul comercial Golgota, unde s-a tinet Bursa generala a locurilor de munca.</p> <p>Cu aceasta ocazie, au fost informati si chemati sa participe un numar de 410 angajatori, dar au participat doar 13. Acestia au oferit un numar de 173 locuri de munca dintre care unul a fost pentru studii superioare. Cel mai mare numar de locuri vacante a fost in domeniul muncitorilor necalificati, mai ales in domeniul confectiilor si la montarea si asamblarea pieselor. Au participat 439 persoane</p>

		<p>aflăte în căutarea unui loc de muncă și dintre aceștia 49 au fost selectate pentru o probă de muncă în vederea încadrării. Dintre persoanele selectate au fost angajate 11, din care 2 femei. Dintre cele 11 persoane una este de etnie rromă și este femeie.</p> <p>În data de 22.05.2019, la sediul Centrului de Formare Profesională a Adulților din str. Daliei, s-a organizat o minibursă pentru ocuparea locurilor de muncă oferite de Lantul de magazine Kaufland.. la această minibursă s-au prezentat 42 de persoane selectate de către agenție din baza de date. În urma medierii au fost emise 10 repartiții pentru prezentare în vederea angajării, dar la locul de muncă numai 5 persoane au corespuns și au fost angajate.</p> <p>În data de 14.06.2019, la cererea S.C. R.G.T. S.A., pentru domeniul de activitate din industria confecțiilor s-a organizat o minibursă în localitatea Baraolt. Angajatorul a pus la dispoziție un număr de 50 locuri de muncă, pentru care s-au prezentat 32 persoane. În vederea angajării au fost selectate 6 persoane, dar una singură a corespuns pentru a fi angajată ca necalificată, chiar dacă avea peste 45 ani.</p>
3.	1. Asigurarea serviciilor de formare profesională pentru persoanele din mediul rural și din cadrul grupurilor vulnerabile	La cursurile organizate până în prezent, au participat 48 de persoane din mediul rural.
	1.1 Realizarea accesului persoanelor de etnie rromă la servicii de asistență socială în funcție de nevoia specifică a persoanei, în paralel cu participarea la programe de educație, formare și ocupare.	<p>Până la data prezentei, au fost înscrși la programul de formare în ocupația de lucrător în comerț 3 someri de etnie rromă.</p> <p>În urma participării la ședințe de informare și consiliere profesională s-au emis recomandări pentru 71 de persoane de etnie rromă, peste 25 de ani, pentru înscrierea la "Programul a doua șansă", în vederea completării studiilor</p> <p>Prin adeverința emisă de către agenție, care atestă faptul că sunt luați în evidență ca persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, aproximativ 2100 de persoane de etnie rromă sunt beneficiare de servicii de asistență socială, beneficiind de venitul minim garantat.</p>

	<p>1.2 Dezvoltarea de servicii de informare si consiliere pentru angajare destinate persoanelor cu dizabilitati pentru realizarea planului de formare profesionala, cu accent pe persoane din grupurile vulnerabile</p>	<p>Permanent agentia informeaza prin toate mijloacele mass-media, despre serviciile oferite persoanelor care fac parte din grupuri vulnerabile, in vederea facilitarii acestora pentru a se angaja.</p> <p>Persoanele cu dizabilitati, aflate in cautarea unui loc de munca participa la sedinte de informare si consiliere profesionala in urma carora primesc recomandare pentru participarea la cursuri si la alte servicii oferite de AJOFM Covasna, in functie de avizul medicului de medicina muncii.</p> <p>In anul nu a fost organizata o bursa speciala pentru persoanele cu dizabilitati.</p> <p>Persoanele din randul etniei rroma, adica peste 90% care nu au absolvit ciclul gimnazial, se incadreaza in grupul persoanelor vulnerabile au fost indrumate sa-si continue studiile prin accesarea serviciilor oferite de masura activa Porgramul " A doua Sansa", organizat de Inspectoratul Scolar Judetean, in felul acesta putand sa intre mai usor pe piata muncii pentru a se angaja.</p>
	<p>2. Libera circulatie a persoanelor si combaterea eficienta a migratiei ilegale</p>	<p>Avand in vedere libera circulatie a persoanelor in spatiul european, serviciile EURES au fost solicitate de catre 16 persoane din care 7 femei care ar dori un loc de munca in strainatate. Stastic se prezinta astfel:</p> <p>Din punct de vedere al pregatirii profesionale persoanele se pot clasifica astfel :</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 cu studii superioare - 7 liceal si postliceal - 7 studii primare, gimnaziale si profesionale <p>Pe grupe de varste avem :</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 persoane sub 25 ani - 5 persoane pana in 36 ani - 5 persoane intre 36 si 45 ani

		Prin compartimentul EURES se combate migratia ilegala si sunt oferite peste 330 de locuri de munca in tari precum Germania, Austria, Olanda, Slovacia, etc....
	2.1 Sprijinirea solicitantilor de locuri de munca in spatiul european prin rețeaua EURES	Solicitantii rețelei de serviciu EURES, care doresc sa ocupe locuri de munca in spatiul european, sunt sprijiniti si indrumati sa completeze formularele specifice inscrierii in evidenta agentiei, precum si prin punerea la dispozitie a gamei largi de locuri de munca accesibile din tarile spatiului european.
	2.2 Mediatizarea prevederilor privind accesul lucratorilor din noile state membre pe piata fortei de munca –conform program ANOFM	Permanent, toate persoanele interesate, sunt informate prin rețeaua EURES. despre legislatia si accesul pe piata muncii in spatiul Uniunii Europene. La avizierul de la parterul agentiei sunt afisate si locuri de munca pentru spatiul Uniunii Europene.
4.	1. Cresterea exigentei si responsabilitatii in actul de control al masurilor active de combatere a somajului	Permanent se aduce la cunostinta persoanelor abilitate cu atributii de control, cat si a angajatorilor despre respectarea masurilor active de combatere a somajului.
	1.1 Intocmirea Planului anual de control Masuri active	Planul anual de control Masuri active pe anul 2019, a fost aprobat si in consecinta se deruleaza in conformitate. Astfel pana in prezent, au fost planificate 48 de controale la 48 de angajatori si au fost verificate 135 de situatii privitoare la respectarea prevederilor legale a beneficiarilor de ajutoare financiare pe Legea 76/2002.
	1.2 Monitorizarea respectarii prevederilor legale privind mentinerea locurilor de munca create	Permanent se monitorizeaza respectarea prevederilor legale privind mentinerea locurilor de munca create, atat prin compararea bazelor de date oferite de catre ITM, cu baza agentiei, cat si prin numarul de controale efectuate de persoanele abilitate.
	1.3 Urmărirea recuperării debitelor / penalităților constatate	In urma celor 135 de obiective verificate si a celor 48 de controale efectuate in vederea respectarii prevederilor legale, s-a constatat un debit la unul din angajatori in valoare de 7.941,03 lei. Debitul a fost recuperat in totalitate.

5.	1. Restructurarea si revitalizarea dialogului social prin implicarea Consiliului Consultativ al AJOFM Covasna in activitatile agentiei si a comisiei de Dialog social de la nivelul judetului.	Consiliul Consultativ al AJOFM Covasna s-a intrunit ori de cate ori a fost posibil, in functie de bugetul alocat, iar membrii sunt mereu informati cu privire la activitatile derulate in cadrul agentiei.
	2. Dezvoltarea unui mecanism de gestionare a politicilor dedicate pietei muncii, in vederea atingerii obiectivului general al strategiei prin utilizarea programelor informatice specifice dedicate serviciului public in vederea realizarii situatiilor statistice existente si a posibilitatii imbunatatirii acestora	Prin programele utilizate de catre serviciul IT, din cadrul agentiei, saptamanal se afiseaza la avizier si se deruleaza pe monitoarele din incinta institutiei locurile de munca solicitate spre ocupare de catre angajatori. Prin accesarea pagini WEB a agentiei doritorii se pot infirma despre serviciile oferite cat si despre locurile de munca vacante.
	3.Imbunatatirea mecanismului de fundamentare, implementare, monitorizare si evaluare a poloticilor cu impact pe piata muncii.	Institutia aplica si participa permanent la actiunile generate de catre ANOFM privind imbunatatirea mecanismului de fundamentare, implementare, monitorizare si evaluare a poloticilor cu impact pe piata muncii.
	3.1 Realizare / prelungirea acordurilor de parteneriat cu institutii cu atributii in domeniul muncii si al educatiei	Pana in prezent se deruleaza in continuare protocoalele e semnate cu institutii cu atributii in domeniul muncii si al educatiei.
	- actiuni comune cu ISJ in scopul armonizarii programelor de scolarizare cu cerintele pietei muncii – incadrul CLDPS	Pana in prezent se deruleaza in continuare protocolul semnat cu ISJ Covasna, in scopul armonizarii programelor de scolarizare cu cerintele pietei muncii – incadrul CLD. Conform protocolului incheiat cu ISJ Covasna sunt orientate persoanele fara studii sau studii generale incomplete din evidenta A.J.O.F.M. Covasna catre Porgramul “ A doua Sansa” in vederea recuperarii invatamantului primar/secundar inferior.
	- parteneriat cu ITM pentru monitorizarea ofertelor de pe piata muncii si evitarea debitelor la bugetul asigurarilor de somaj	Parteneriatul cu ITM Covasna, se deruleaza in continuare prin protocolul referitor la imbunatatirea schimbului de informatii legat de monitorizarea ofertelor de locuri de munca, precum si evitarea aparitiei de debite la bugetul asigurarilor de somaj.

Director Executiv A.J.O.F.M. Covasna

Punctul 2

Locuri de muncă sigure și sănătoase prin managementul substanțelor periculoase

Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA) contribuie la transformarea Europei într-un loc mai sigur, mai sănătos și mai productiv pentru muncă. Înființată de Uniunea Europeană în 1994 și având sediul la Bilbao, agenția cercetează, elaborează și difuzează informații de încredere, echilibrate și imparțiale privind sănătatea și securitatea, colaborând în rețea cu organizații din întreaga Europă în vederea îmbunătățirii condițiilor de muncă. De asemenea, agenția desfășoară campanii pentru locuri de muncă sigure și sănătoase, cu o durată de 2 ani, sprijinite de instituțiile Uniunii Europene și de partenerii sociali europeni și coordonate la nivel national de rețeaua de puncte focale ale agenției.

Dincolo de interesul acordat astăzi pe plan european, România este preocupată de crearea unei culturi de securitate și sănătate în muncă. Gestionarea eficace a riscurilor în materie de securitate și sănătate în muncă aduce beneficii tuturor celor implicați. Aceasta este în avantajul lucrătorilor, al societății în general, precum și în beneficiul companiilor. Acest lucru se aplică mai ales în cazul întreprinderilor mici și mijlocii, ale căror resurse sunt limitate. Cu toate acestea, organizațiile care, pentru a-și proteja lucrătorii fac mai mult decât este prevăzut prin legislație obțin beneficii.

Substanțele periculoase se află de decenii întregi pe agenda politică privind securitatea și sănătatea în muncă în Uniunea Europeană și în statele membre. Cu toate acestea , ele reprezintă un domeniu de securitate și sănătate în muncă în care conștientizarea varietății riscurilor posibile și a modalităților de a le aborda este încă scăzută.

În Europa, lucrătorii din multe locuri de muncă sunt afectați de expunerea la substanțe periculoase. În ultimele decenii, unele substanțe cum ar fi azbestul (care cauzează boli pulmonare grave și, în unele cazuri, fatale) și clorura de vinil (care cauzează cancer hepatic) au fost interzise, restricționate sau supuse unor controale de reglementare stricte. Cu toate acestea, substanțele periculoase reprezintă în continuare o problemă importantă de securitate și sănătate la locul de muncă. Conform [Sondajul european privind condițiile de muncă](#), proporția lucrătorilor care raportează că sunt expuși la substanțe chimice timp de cel puțin un sfert din timpul lor de lucru nu s-a schimbat din anul 2000, menținându-se la aproximativ 17%. Expunerea la substanțe periculoase la locul de muncă trebuie eliminată sau cel puțin gestionată eficient astfel încât să se asigure securitatea și sănătatea lucrătorilor și succesul economic al întreprinderilor și al societății. Producerea și utilizarea substanțelor chimice la locurile de muncă din întreaga lume prezintă una dintre cele mai importante provocări pentru realizarea planurilor de protecție la locul de muncă. Substanțele chimice sunt esențiale pentru viață și beneficiile lor sunt larg răspândite și binecunoscute. De la pesticidele care îmbunătățesc extinderea și calitatea producției de alimente, la produsele farmaceutice care vindecă boli și la produsele de curățat care ajută la stabilirea condițiilor de viață igienice, substanțele chimice reprezintă cheia pentru o viață sănătoasă și un confort modern. Substanțele chimice constituie, totodată, o parte crucială a numeroase procese industriale care dezvoltă produse importante pentru standardele de viață globale. Cu toate acestea, controlul expunerilor la aceste substanțe chimice la locul de muncă, precum și limitarea emisiilor în mediul înconjurător sunt sarcini pe care guvernele, angajatorii și lucrătorii luptă în continuare să le îndeplinească. Riscurile legate de expunerea

la aceste substanțe chimice sunt cele care ridică probleme. Pesticidele, care ajută la creșterea cantității de alimente prin producerea de recolte mai bune, pot conduce la efecte adverse asupra sănătății în rândul lucrătorilor implicați în producerea lor, la folosirea pesticidelor pe câmpuri sau a lucrătorilor expuși la reziduurile lor. Reziduurile de la producerea și utilizarea de pesticide pot, la rândul lor, cauza efecte ecologice negative persistente în mediu mulți ani după folosire. Produsele farmaceutice, care salvează viața unui pacient cu o afecțiune gravă de sănătate, pot produce efecte adverse asupra sănătății lucrătorilor în timpul producerii sau gestionării respectivelor substanțe chimice. Produsele de curățare, care asigură o igienă bună, pot, de asemenea, afecta negativ pe cei care lucrează cu aceste produse și sunt expuși lor zi de zi. Substanțele chimice prezintă o gamă largă de posibile efecte adverse, de la pericole pentru sănătate, cum ar fi cancerogeneza, și la pericole fizice, cum ar fi inflamabilitatea, la riscuri pentru mediu, cum ar fi contaminarea pe scară largă și toxicitatea pentru mediul acvatic. Multe incendii, explozii și alte dezastre rezultă din controlul inadecvat al riscurilor lor fizice.

De-a lungul anilor, securitatea chimică a fost unul dintre domeniile în care s-a depus mai mult efort pentru securitatea și sănătatea în muncă. Cu toate acestea, chiar dacă în ultimii ani au fost realizate progrese semnificative în ceea ce privește reglementarea și gestionarea substanțelor chimice, iar guvernele, angajatorii și lucrătorii își continuă eforturile de minimizare a efectelor negative ale utilizării de substanțe periculoase atât la nivel național cât și internațional, acest efort este încă insuficient. Continuă să aibă loc incidente periculoase și există încă impact negativ, atât asupra sănătății umane, cât și asupra mediului. Lucrătorii care sunt expuși la substanțe periculoase trebuie să lucreze într-un mediu de muncă sigur și sănătos, să fie informați, instruiți și protejați în mod corespunzător. Este necesar un răspuns global coerent la progresul tehnologic și științific continuu, la creșterea la nivel mondial a producției de substanțe chimice și la schimbările în organizarea muncii. De asemenea este important să se continue

dezvoltarea de noi instrumente care fac mai ușor accesibile informațiile despre pericolele chimice și măsurile de protecție asociate, să se organizeze și să se folosească aceste informații pentru a structura o abordare sistematică a securității și sănătății la utilizarea substanțelor chimice în muncă.

Pentru gestionarea eficientă a securității și sănătății la locul de muncă, trebuie să se implice cu toții – angajatori, manageri și lucrători. Această implicare este deosebit de importantă în cazul substanțelor periculoase, întrucât neglijarea riscurilor va avea consecințe directe grave asupra sănătății lucrătorilor și asupra supraviețuirii întreprinderii.

- **Angajatorii** sunt obligați din punct de vedere legal să efectueze evaluări ale riscurilor pentru a identifica toate pericolele posibile asociate substanțelor periculoase. Aceștia trebuie să se asigure că riscurile sunt gestionate conform unei ierarhii a măsurilor de prevenire.
- **Managerii** trebuie să motiveze lucrătorii să se implice. Aceștia trebuie să se asigure că lucrătorii beneficiază de formare periodică și de resurse ușor de utilizat.
- **Lucrătorii** trebuie să înțeleagă care sunt riscurile posibile, să fie informați în detaliu cu privire la măsurile preventive, să se simtă liberi să își exprime preocupările și să fie încurajați să participe activ la identificarea soluțiilor.

Expunerea la substanțe periculoase în cadrul locurilor de muncă din Europa este mult mai des întâlnită decât își închipuie majoritatea oamenilor. Substanțele periculoase de la locul de muncă pot cauza o mare varietate de probleme de sănătate și de boli, generând și riscuri la adresa securității. [Campania agenției europene pentru 2018-2019](#) își propune să crească gradul de conștientizare cu privire la riscurile prezentate de substanțele periculoase la locul de muncă, precum și să promoveze o cultură a prevenirii riscurilor.

Obiectivele campaniei

- Să crească gradul de conștientizare cu privire la importanța prevenirii riscurilor prezentate de [substanțele periculoase](#), ajutând la disiparea neînțelegerilor frecvente.
- Să promoveze evaluarea riscurilor, prin oferirea de informații cu privire la instrumentele practice și prin crearea de ocazii de a face schimb de bune practici, cu accent în mod special pe:
 - eliminarea sau înlocuirea substanțelor periculoase utilizate la locul de muncă
 - ierarhia măsurilor de prevenire (respectarea ierarhiei precizate în legislație, pentru a se alege întotdeauna cel mai eficace tip de măsuri).
- Să sporească gradul de conștientizare cu privire la riscurile legate de expunerea la [agenți cancerigeni la locul de muncă](#), prin sprijinirea schimbului de bune practici; EU-OSHA este semnatară a convenției prin care se angajează să respecte [Foaia de parcurs privind agenții cancerigeni](#).
- Să se adreseze [categoriilor de lucrători](#) cu nevoi specifice și celor expuși unui nivel mai ridicat de riscuri, prin furnizarea unor informații adaptate și a unor exemple de bune practici. Riscurile pot fi mai mari în cazul lucrătorilor lipsiți de experiență, neinformați sau mai vulnerabili din punct de vedere fizic, al celor care își schimbă frecvent locul de muncă sau lucrează în sectoare în care problema este puțin cunoscută sau al celor cu sensibilități fiziologice mai mari sau diferite (cum este cazul ucenicilor tineri sau al diferențelor dintre bărbați și femei).
- Să crească nivelul de cunoaștere a cadrului legislativ în vigoare pentru protejarea lucrătorilor, precum și să evidențieze evoluțiile politicilor din domeniu.

Substanțele periculoase sunt mai comune decât s-ar crede.

Nu există nici o modalitate de a determina cu exactitate cât de multe substanțe chimice pot fi folosite și cât de mulți lucrători sunt expuși la acestea în întreaga lume. Substanțele chimice sunt ușor de asociat cu unitățile industriale, cum ar fi rafinăriile petrochimice, șantierele de construcții sau fabricile de automobile. O serie de substanțe chimice, cum ar fi vopselele, lacurile, diluanții, adezivii, bioxidul de siliciu cristalin, fumul de sudură, sunt doar câteva dintre substanțele chimice la care lucrătorii pot fi expuși la locurile de muncă din sectorul construcțiilor. Cu toate acestea, practic fiecare tip de loc de muncă din fiecare sector utilizează substanțe chimice și astfel, multe categorii de lucrători sunt potențial expuși. Ca urmare, substanțele chimice reprezintă o potențială preocupare în orice tip de muncă efectuată. Cu toate că valoarea efortului necesar pentru a aborda o situație specifică va varia în funcție de gradul de expunere și de cantitatea manipulată, nu există nici un sector care poate fi pur și simplu scutit de a avea o abordare de prevenire și control a substanțelor periculoase. De exemplu, în ultimii ani, au existat tot mai multe preocupări cu privire la substanțele chimice utilizate în saloanele de coafură și manichiură (cum ar fi metil metacrilatul). Multe dintre acestea sunt destul de periculoase, în special pentru că sunt folosite fără măsuri de prevenire și protecție corespunzătoare, cum ar fi ventilația, echipamentul de protecție sau instruirea corespunzătoare a lucrătorilor. Deși consumatorii sunt și ei expuși în aceste unități, expunerile lor însă nu sunt frecvente și sunt de scurtă durată, spre deosebire de expunerile lucrătorilor care folosesc substanțele chimice toată ziua, în fiecare zi. Chiar și în sediile de birouri există expuneri la toner și la substanțe chimice similare și poate că există personal desemnat la atelierele de imprimare sau la alte operațiuni în cadrul unității care presupun expuneri mai mari la substanțe chimice. La rândul său, personalul de curățenie și de pază și administrare din clădirile cu birouri este expus la substanțele chimice. Sectoarele în care întreprinderile au raportat o prelevanță deosebit de mare de substanțe periculoase includ:

- **Agricultură, silvicultură și pescuit** - 62%

- **Industria prelucrătoare** - 52%
- **Construcții, gestionarea deșeurilor și furnizarea apei și a energiei electrice** - 51%

În plus, apar dovezi că lucrătorii din sectoarele aflate în creștere, cum ar fi sectorul social și de asistență medicală, al transporturilor, al deșeurilor, precum și cei din industria de reciclare, se pot confrunta cu niveluri crescute de expunere la substanțe periculoase. În toate sectoarele există sarcini de lucru tipice care implică adesea expunerea la substanțe periculoase, cum ar fi prepararea alimentelor, curățenie și mentenanță.

În contextul acestei campanii, o substanță periculoasă la locul de muncă este orice substanță în stare gazoasă, lichidă sau solidă, inclusiv aerosolii, fumul și vaporii, care prezintă un risc pentru sănătatea sau securitatea lucrătorilor. Sunt incluse produsele chimice prelucrate, substanțele generate în timpul procesului, cum ar fi gazele de eșapament diesel sau praful de silice, precum și substanțele de origine naturală utilizate în procesele de muncă, cum ar fi petrolul brut sau praful de făină.

În pofida unui număr considerabil de legi și alte reglementări care au drept scop protejarea lucrătorilor împotriva acțiunii substanțelor periculoase, acestea generează încă riscuri majore la adresa sănătății și securității la locul de muncă. Numeroși lucrători din Uniunea Europeană sunt expuși la substanțe periculoase în cadrul spațiului de lucru. În plus, deoarece pericolele sunt adesea invizibile sau nu sunt bine înțelese (putând fi cauzate de vapori, de pulberi sau de expuneri accidentale), ele nu pot fi combătute corespunzător, de cele mai multe ori, măsurile fiind luate prea târziu. O înțelegere eronată, foarte răspândită, este aceea că doar chimicalele fabricate, sau doar chimicalele care au miros puternic și produc efecte imediate, sunt substanțe periculoase. Multe substanțe periculoase la care lucrătorii sunt expuși sunt generate de procesele de muncă - emisiile motoarelor Diesel, fumul de sudură și pulberile. Altele, precum azbestul, țițeiul brut și praful de făină provin din surse naturale. Aceste substanțe nu pot fi etichetate cu

simboluri de pericol, iar informații, cum ar fi cele din Fișa cu date de securitate nu sunt disponibile. Ca urmare, în aceste cazuri, angajatorul va trebui să caute alte surse de informații, cum ar fi ghidurile sectoriale sau instrucțiunile proprii de ssm de la furnizori. O altă părere larg răspândită, dar incorectă, este aceea ca utilizarea substanțelor periculoase a scăzut. Este adevărat că expunerea la unele substanțe dăunătoare bine-cunoscute (ex. bifenili policlorurați, azbest sau mercur) a fost redusă semnificativ, datorită inițiativelor politice și legislative, presiunii publice și a măsurilor luate de întreprinderi și parteneri sociali. În anul 2017, în jur de 129.000 substanțe au fost clasificate Regulamentului CLP. De asemenea, în mai 2017, mai mult de 10.000 substanțe au fost înregistrate conform Regulamentului REACH, din care cca 40% au fost produse sau importate în cantități de peste 100 tone. Trebuie menționat faptul că Regulamentul REACH nu acoperă substanțele periculoase generate în timpul proceselor de muncă, cum ar fi pulberile și produsele de combustie.

În concluzie, nici un sector nu este complet lipsit de substanțe periculoase; din acest motiv, este esențial ca angajatorii să evalueze riscurile cu care lucrătorii lor se pot confrunța și să controleze în mod adecvat expunerea lucrătorilor la substanțe periculoase. Trebuie amintit că, în plus față de efectele asupra sănătății, multe substanțe prezintă, de asemenea, alte pericole, cum ar fi inflamabilitatea asociată cu acestea, care ar trebui luate în considerare la elaborarea unei strategii de gestionare a riscurilor. Este important ca toate riscurile legate de sănătate și securitate asociate substanțelor periculoase să fie controlate în mod adecvat. Utilizând corect măsurile de control al expunerii, munca poate fi executată chiar și cu substanțe foarte toxice, fără riscuri pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor.

Cadru național de acțiune pentru buna gestionare a substanțelor chimice

Un sistem național de securitate și sănătate în muncă funcțional este esențial pentru implementarea eficientă a politicilor și planurilor naționale de securitate și sănătate în muncă și, în special, pentru buna gestionare a substanțelor periculoase. Un astfel de sistem ar trebui să conțină :

- ✓ Legi și reglementări și, după caz, contracte colective care prevăd buna gestionare a substanțelor chimice
- ✓ Mecanisme de respectare a legii, inclusiv sisteme eficiente de control în domeniul ssm
- ✓ Măsuri de evaluare și gestionare a riscurilor
- ✓ Cooperare între angajatori, lucrători și reprezentanții lor la implementarea măsurilor de ssm relevante pentru utilizarea substanțelor chimice în muncă
- ✓ Furnizarea de servicii de sănătate în muncă
- ✓ Mecanism adecvat pentru înregistrarea și comunicarea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale
- ✓ Creșterea gradului de conștientizare, schimbul de informații de securitate și sănătate în muncă și instruire cu privire la măsurile de securitate la utilizarea substanțelor chimice în muncă
- ✓ Colaboarea între ministerele muncii, sănătății și mediului

Organizată în fiecare an, în luna octombrie, săptămâna europeană pentru securitate și sănătate în muncă reprezintă un reper important în cadrul campaniei “LOCURI DE MUNCĂ SIGURE ȘI SĂNĂTOASE PRIN MANAGEMENTUL SUBSTANȚELOR PERICULOASE”

În acest an, Inspekția Muncii a organizat 4 centre zonale : Brăila, Hunedoara, Bihor și Covasna, unde să fie organizate simpozioane de informare cu prilejul acestei campanii.

Această acțiune este concepută pentru a sprijini autoritațile, întreprinderile, managerii, lucrătorii și reprezentanții acestora, precum și alte părți interesate să colaboreze în vederea consolidării securității și sănătății la locul de muncă.

În perioada 23 - 25 octombrie 2019, Inspectoratul Teritorial de Muncă Covasna a organizat un simpozion tehnico-științific cu tema „Locuri de muncă sănătoase prin managementul substanțelor periculoase”, ocazie cu care au fost diseminate informații constând în lucrări privind prevenirea și gestionarea riscurilor referitoare la substanțele

periculoase. La simpozionul organizat în județul Covasna au participat următoarele inspectorate teritoriale de muncă : București, Bacău, Botoșani, Dâmbovița, Harghita, Iași, Neamț, Vaslui și Vrancea. La acest eveniment au participat inspectori de muncă , inspectori sefi adjuncți în domeniul securității și sănătății în muncă, inspectori șefi, reprezentanți ai Inspecției Muncii, reprezentanți ai Universității Transilvania din Brașov, reprezentanți ai angajatorilor și ai serviciilor externe de prevenire și protecție autorizate în domeniul securității și sănătății în muncă. Simpozionul regional a fost organizat în colaborare cu Universitatea Transilvania din Brașov, în cadrul căreia s-a organizat comisia de recenzie a lucrărilor elaborate de către participanți. În acest scop, fiecare inspectorat teritorial de muncă participant a elaborat câte două lucrări în vederea prezentării acestora în cadrul simpozionului tehnico-științific. Printre invitații prezenți la acest important eveniment se numără prefectul județului Covasna, reprezentanți ai autotităților publice locale, reprezentanți ai sindicatelor și patronatelor, conducătorii unor instituții din județ. Cu ocazia acestui eveniment au fost puse la dispoziția participanților o gamă completă de resurse, inclusiv ghidul promoțional al campaniei, o broșură și un afiș promoțional, pliantul referitor la bune practici, fișe informative, instrument electronic practic care oferă orientări cu privire la gestionarea substanțelor periculoase la locul de muncă, infografice, materiale audiovizuale de sensibilizare și animații video cu Napo, broșura și DVD -ul cuprinzând toate lucrările tehnico-științifice prezentate în cadrul simpozionului organizat de către ITM COVASNA, linkuri utile.

Lucrările tehnico-științifice prezentate în cadrul simpozionului organizat de Inspectoratul Teritorial de Muncă Covasna, în perioada 23-25 octombrie 2019

- **Managementul și optimizarea activității de securitate și sănătate în muncă prin digitizare**
Petru Mureșan și Ioan Miloșan
Consultia S.R.L.
Universitatea Transilvania din Brașov
- **Formular de evaluare a riscurilor pentru activități care implică substanțe periculoase**

Mihaly Szocs, Serviciu extern de prevenire și protecție în domeniul SSM

- **Impactul utilizării substanțelor chimice asupra sănătății umane și asupra mediului în cadrul activităților de dezinsecție, dezinsecție și deratizare**

Claudiu - Constantin Neculae, Serviciu extern prevenire și protecție

- **Propunere de procedură referitoare la manipularea și manevrarea substanțelor chimice periculoase**

Mari Grigore, Serviciu extern de prevenire și protecție

- **Atac la sănătatea umană - Endocrinii**

Ioan Andrei, inspector șef adjunct SSM, Inspectoratul Teritorial de Muncă Bacău

- **Agenți sensibilizanți ai aparatului respirator**

Vasile - Dan Liutic, inspector de muncă, Inspectoratul Teritorial de Muncă Botoșani

Artemizia Mîndrilă, inspector de muncă, Inspectoratul Teritorial de Muncă Botoșani

- **Securitatea chimică**

Monika Batliner - inspector de muncă, Inspectoratul Teritorial de Muncă București

- **Aplicarea prevederilor legale în domeniul SSM privind gestionarea substanțelor chimice periculoase într-o societate de producție mase plastice**

Daniela Ionescu, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă București

Nicoleta Frent, inginer

- **Utilizarea clorului în procesul de tratare a apei în scopul potabilizării**

Ariana Monica Man, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă Covasna

Dumitru Marinescu, inspector șef adjunct SSM, Inspectoratul Teritorial de Muncă

Covasna

- **Particularitățile transportului de mărfuri periculoase**

Doina Munteanu, inspector de muncă, Inspectoratul Teritorial de Muncă Covasna
Lajos Ordog, inspector șef, Inspectoratul Teritorial de Muncă Covasna

- **Managementul substanțelor periculoase în laboratorul din cadrul
HEIDELBERGCEMENT ROMÂNIA S.A. - Fabrica Fieni**

Cristian Voinițchi, director tehnic & director fabrică de ciment, Evelina Tănase șef laborator
Silviu Dinu, conducător serviciu intern de prevenire și protecție
Amalia Bosnea, inspector de muncă, Inspectoratul Teritorial de Muncă Dâmbovița
Sanda Doboș, inspector de muncă, Inspectoratul Teritorial de Muncă Dâmbovița

- **Locuri de muncă sigure și sănătoase prin managementul substanțelor periculoase**

Sanda Doboș, inspector de muncă, Inspectoratul Teritorial de Muncă Dâmbovița
Carmen Iazăgeanu, inginer

- **Informarea și instruirea lucrătorilor expuși la agenți chimici
periculoși**

Cristina Vlaic, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă Harghita
Dorin Male, inspetor șef Inspectoratul Teritorial de Muncă Harghita

- **Cerințe esențiale pentru sănătate și securitate la proiectarea și construirea mașinilor pentru aplicarea pesticidelor**

Agota Antal, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă Harghita
Marian Stan, inspector șef adjunct SSM, Inspectoratul Teritorial de Muncă Harghita

- **Impactul substanțelor periculoase asupra lucrătorilor din depozite în contextul securității și sănătății în muncă**

George Daniel Tanasievici, inspector șef adjunct SSM, Inspectoratul Teritorial de Muncă Iași
Gabriela Căldărescu, șef serviciu CSSM Inspectoratul Teritorial de Muncă Iași
Vasile Roșu, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă Iași

- **Evaluarea locurilor de muncă și a categoriilor de personal în vederea acordării sporului pentru condiții de muncă, din cadrul Inspectoratului Teritorial de Muncă Iași**

George Daniel Tanasievici, inspector șef adjunct SSM, Inspectoratul Teritorial de Muncă Iași

Gabriela Căldărescu, șef serviciu CSSM, Inspectoratul Teritorial de Muncă Iași

Sorinela Pricop, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă Iași

- **Plante toxice. Aspecte tehnice și juridice privind implicațiile lor în securitatea și sănătatea în muncă**

Ioan Popescu, inspector șef Inspectoratul Teritorial de Muncă Neamț

Vasile Trușescu, șef serviciu CSSM, Inspectoratul Teritorial de Muncă Neamț

- **Locuri de muncă sănătoase prin managementul deșeurilor industriale**

Mihai Chiriac, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă Neamț

- **Obligațiile generale ale furnizorilor angajatorilor și lucrătorilor privind substanțele chimice periculoase**

Costel Harja, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă Vaslui

- **Elaborarea instrucțiunilor proprii de securitate și sănătate în muncă în activități care implică substanțe periculoase**

Dănuț Dima, inspector de muncă, Inspectoratul Teritorial de Muncă Vaslui

- **Locuri de muncă sigure prin managementul substanțelor periculoase**

Valentina Olaru, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă Vrancea

Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA) a întâmpinat în data de 12 noiembrie 2019, la Bilbao, în Spania, părți interesate din domeniul SSM din Europa cu ocazia organizării Summit-ului “Locuri de muncă și sigure și sănătoase”. Cu această ocazie au fost promovate cele mai bune practici pentru managementul substanțelor periculoase la locul de muncă. După încă o campanie de succes de 2 ani, acest summit oferă ocazia ideală de a reflecta asupra lecțiilor învățate și de a împărtăși cele mai bune practici. Experții principali din domeniul SSM și factorii de decizie din toată Europa și-au unit forțele cu instituțiile Uniunii Europene și elaborează strategii viitoare pentru

prevenirea eficientă și managementul durabil al substanțelor periculoase. Din analiza datelor prezentate în cadrul acestui important eveniment se poate concluziona faptul că a existat un nivel de implicare fără precedent în campania 2018-2019, fiind organizate peste 350 de activități cu implicarea a peste 17.000 de participanți.

Summit-ul marchează sfârșitul acestei campanii de succes care va fi continuată prin furnizarea de instrumente și ghiduri practice pentru factorii interesați.

Concluzii

Substanțele chimice sunt cheia vieții moderne și vor fi produse și utilizate în continuare la locurile de muncă. Cu eforturi concentrate, angajatorii, lucrătorii și organizațiile acestora, precum și toți cei implicați în gestionarea substanțelor chimice pot ajunge la o bună gestionare a substanțelor chimice pentru a obține un echilibru corespunzător între beneficiile utilizării substanțelor chimice și măsurile de prevenire și protecție față de potențialul impact negativ asupra lucrătorilor, locurilor de muncă, comunităților și mediului. Responsabilitatea guvernelor, a angajatorilor și a lucrătorilor constă în a :

- Menține beneficiile obținute prin producerea și utilizarea de substanțe chimice
- Minimiza expunerile lucrătorilor și emisiile de substanțe chimice în mediul înconjurător
- Elabora și implementa strategii naționale de prevenire și control și sisteme care se adresează în totalitate și simultan aspectelor de securitate, sănătate și mediu legate de utilizarea substanțelor chimice, pentru a sprijini realizarea unui management durabil și armonios și unei munci decente pentru toți.

ÖRDÖG LAJOS

Locuri de muncă sigure și sănătoase prin managementul substanțelor periculoase

Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA) contribuie la transformarea Europei într-un loc mai sigur, mai sănătos și mai productiv pentru muncă. Înființată de Uniunea Europeană în 1994 și având sediul la Bilbao, agenția cercetează, elaborează și difuzează informații de încredere, echilibrate și imparțiale privind sănătatea și securitatea, colaborând în rețea cu organizații din întreaga Europă în vederea îmbunătățirii condițiilor de muncă. De asemenea, agenția desfășoară campanii pentru locuri de muncă sigure și sănătoase, cu o durată de 2 ani, sprijinite de instituțiile Uniunii Europene și de partenerii sociali europeni și coordonate la nivel national de rețeaua de puncte focale ale agenției.

Dincolo de interesul acordat astăzi pe plan european, România este preocupată de crearea unei culturi de securitate și sănătate în muncă. Gestionarea eficace a riscurilor în materie de securitate și sănătate în muncă aduce beneficii tuturor celor implicați. Aceasta este în avantajul lucrătorilor, al societății în general, precum și în beneficiul companiilor. Acest lucru se aplică mai ales în cazul întreprinderilor mici și mijlocii, ale căror resurse sunt limitate. Cu toate acestea, organizațiile care, pentru a-și proteja lucrătorii fac mai mult decât este prevăzut prin legislație obțin beneficii.

Substanțele periculoase se află de decenii întregi pe agenda politică privind securitatea și sănătatea în muncă în Uniunea Europeană și în statele membre. Cu toate acestea, ele reprezintă un domeniu de securitate și sănătate în muncă în care conștientizarea varietății riscurilor posibile și a modalităților de a le aborda este încă scăzută.

În Europa, lucrătorii din multe locuri de muncă sunt afectați de expunerea la substanțe periculoase. În ultimele decenii, unele substanțe cum ar fi azbestul (care cauzează boli pulmonare grave și, în unele cazuri, fatale) și clorura de vinil (care cauzează cancer hepatic) au fost interzise, restricționate sau supuse unor controale de reglementare stricte. Cu toate acestea, substanțele periculoase reprezintă în continuare o problemă importantă de securitate și sănătate la locul de muncă. Conform [Sondajul european privind condițiile de muncă](#), proporția lucrătorilor care raportează că sunt expuși la substanțe chimice timp de cel puțin un sfert din timpul lor de lucru nu s-a schimbat din anul 2000, menținându-se la aproximativ 17%. Expunerea la substanțe periculoase la locul de muncă trebuie eliminată sau cel puțin gestionată eficient astfel încât să se asigure securitatea și sănătatea lucrătorilor și succesul economic al întreprinderilor și al societății. Producerea și utilizarea substanțelor chimice la locurile de muncă din întreaga lume prezintă una dintre cele mai importante provocări pentru realizarea planurilor de protecție la locul de muncă. Substanțele chimice sunt esențiale pentru viață și beneficiile lor sunt larg răspândite și binecunoscute. De la pesticidele care îmbunătățesc extinderea și calitatea producției de alimente, la produsele farmaceutice care vindecă boli și la produsele de curățat care ajută la stabilirea condițiilor de viață igienice, substanțele chimice reprezintă cheia pentru o viață sănătoasă și un confort modern. Substanțele chimice constituie, totodată, o parte crucială a numeroase procese industriale care dezvoltă produse importante pentru standardele de viață globale. Cu toate acestea, controlul expunerilor la aceste substanțe chimice la locul de muncă, precum și limitarea emisiilor în mediul înconjurător sunt sarcini pe care guvernele, angajatorii și lucrătorii luptă în continuare să le îndeplinească. Riscurile legate de expunerea la aceste substanțe chimice sunt cele care ridică probleme. Pesticidele, care ajută la creșterea cantității de alimente prin producerea de recolte mai bune, pot conduce la efecte adverse asupra sănătății în rândul lucrătorilor implicați în producerea lor, la folosirea pesticidelor pe câmpuri sau a lucrătorilor expuși la reziduurile lor. Reziduurile de la producerea și utilizarea de pesticide pot, la rândul lor, cauza efecte ecologice negative persistente în mediu mulți ani

după folosire. Produsele farmaceutice, care salvează viața unui pacient cu o afecțiune gravă de sănătate, pot produce efecte adverse asupra sănătății lucrătorilor în timpul producerii sau gestionării respectivelor substanțe chimice. Produsele de curățare, care asigură o igienă bună, pot, de asemenea, afecta negativ pe cei care lucrează cu aceste produse și sunt expuși lor zi de zi. Substanțele chimice prezintă o gamă largă de posibile efecte adverse, de la pericole pentru sănătate, cum ar fi cancerogeneza, și la pericole fizice, cum ar fi inflamabilitatea, la riscuri pentru mediu, cum ar fi contaminarea pe scară largă și toxicitatea pentru mediul acvatic. Multe incendii, explozii și alte dezastre rezultă din controlul inadecvat al riscurilor lor fizice.

De-a lungul anilor, securitatea chimică a fost unul dintre domeniile în care s-a depus mai mult efort pentru securitatea și sănătatea în muncă. Cu toate acestea, chiar dacă în ultimii ani au fost realizate progrese semnificative în ceea ce privește reglementarea și gestionarea substanțelor chimice, iar guvernele, angajatorii și lucrătorii își continuă eforturile de minimizare a efectelor negative ale utilizării de substanțe periculoase atât la nivel național cât și internațional, acest efort este încă insuficient. Continuă să aibă loc incidente periculoase și există încă impact negativ, atât asupra sănătății umane, cât și asupra mediului. Lucrătorii care sunt expuși la substanțe periculoase trebuie să lucreze într-un mediu de muncă sigur și sănătos, să fie informați, instruiți și protejați în mod corespunzător. Este necesar un răspuns global coerent la progresul tehnologic și științific continuu, la creșterea la nivel mondial a producției de substanțe chimice și la schimbările în organizarea muncii. De asemenea este important să se continue dezvoltarea de noi instrumente care fac mai ușor accesibile informațiile despre pericolele chimice și măsurile de protecție asociate, să se organizeze și să se folosească aceste informații pentru a structura o abordare sistematică a securității și sănătății la utilizarea substanțelor chimice în muncă.

Pentru gestionarea eficientă a securității și sănătății la locul de muncă, trebuie să se implice cu toții – angajatori, manageri și lucrători. Această implicare este deosebit de importantă în cazul substanțelor periculoase, întrucât neglijarea riscurilor va avea consecințe directe grave asupra sănătății lucrătorilor și asupra supraviețuirii întreprinderii.

- **Angajatorii** sunt obligați din punct de vedere legal să efectueze evaluări ale riscurilor pentru a identifica toate pericolele posibile asociate substanțelor periculoase. Aceștia trebuie să se asigure că riscurile sunt gestionate conform unei ierarhii a măsurilor de prevenire.
- **Managerii** trebuie să motiveze lucrătorii să se implice. Aceștia trebuie să se asigure că lucrătorii beneficiază de formare periodică și de resurse ușor de utilizat.
- **Lucrătorii** trebuie să înțeleagă care sunt riscurile posibile, să fie informați în detaliu cu privire la măsurile preventive, să se simtă liberi să își exprime preocupările și să fie încurajați să participe activ la identificarea soluțiilor.

Expunerea la substanțe periculoase în cadrul locurilor de muncă din Europa este mult mai des întâlnită decât își închipuie majoritatea oamenilor. Substanțele periculoase de la locul de muncă pot cauza o mare varietate de probleme de sănătate și de boli, generând și riscuri la adresa securității. [Campania agenției europene pentru 2018-2019](#) își propune să crească gradul de conștientizare cu privire la riscurile prezentate de substanțele periculoase la locul de muncă, precum și să promoveze o cultură a prevenirii riscurilor.

Obiectivele campaniei

- Să crească gradul de conștientizare cu privire la importanța prevenirii riscurilor prezentate de [substanțele periculoase](#), ajutând la dispărarea neînțelegerilor frecvente.

- Să **promoveze evaluarea riscurilor**, prin oferirea de informații cu privire la instrumentele practice și prin crearea de ocazii de a face schimb de bune practici, cu accent în mod special pe:
 - eliminarea sau înlocuirea substanțelor periculoase utilizate la locul de muncă
 - ierarhia măsurilor de prevenire (respectarea ierarhiei precizate în legislație, pentru a se alege întotdeauna cel mai eficace tip de măsuri).
- Să **sporească gradul de conștientizare** cu privire la riscurile legate de expunerea la [agenți cancerigeni la locul de muncă](#), prin sprijinirea schimbului de bune practici; EU-OSHA este semnatară a convenției prin care se angajează să respecte [Foaia de parcurs privind agenții cancerigeni](#).
- Să se adreseze [categoriilor de lucrători](#) cu nevoi specifice și celor expuși unui nivel mai ridicat de riscuri, prin furnizarea unor informații adaptate și a unor exemple de bune practici. Riscurile pot fi mai mari în cazul lucrătorilor lipsiți de experiență, neinformați sau mai vulnerabili din punct de vedere fizic, al celor care își schimbă frecvent locul de muncă sau lucrează în sectoare în care problema este puțin cunoscută sau al celor cu sensibilități fiziologice mai mari sau diferite (cum este cazul ucenicilor tineri sau al diferențelor dintre bărbați și femei).
- Să **crească nivelul de cunoaștere a cadrului legislativ** în vigoare pentru protejarea lucrătorilor, precum și să evidențieze evoluțiile politicilor din domeniu.

Substanțele periculoase sunt mai comune decât s-ar crede.

Nu există nici o modalitate de a determina cu exactitate cât de multe substanțe chimice pot fi folosite și cât de mulți lucrători sunt expuși la acestea în întreaga lume. Substanțele chimice sunt ușor de asociat cu unitățile industriale, cum

ar fi rafinările petrochimice, șantierele de construcții sau fabricile de automobile. O serie de substanțe chimice, cum ar fi vopselele, lacurile, diluanții, adezivii, bioxidul de siliciu cristalin, fumul de sudură, sunt doar câteva dintre substanțele chimice la care lucrătorii pot fi expuși la locurile de muncă din sectorul construcțiilor. Cu toate acestea, practic fiecare tip de loc de muncă din fiecare sector utilizează substanțe chimice și astfel, multe categorii de lucrători sunt potențial expuși. Ca urmare, substanțele chimice reprezintă o potențială preocupare în orice tip de muncă efectuată. Cu toate că valoarea efortului necesar pentru a aborda o situație specifică va varia în funcție de gradul de expunere și de cantitatea manipulată, nu există nici un sector care poate fi pur și simplu scutit de a avea o abordare de prevenire și control a substanțelor periculoase. De exemplu, în ultimii ani, au existat tot mai multe preocupări cu privire la substanțele chimice utilizate în saloanele de coafură și manichiură (cum ar fi metil metacrilatul). Multe dintre acestea sunt destul de periculoase, în special pentru că sunt folosite fără măsuri de prevenire și protecție corespunzătoare, cum ar fi ventilația, echipamentul de protecție sau instruirea corespunzătoare a lucrătorilor. Deși consumatorii sunt și ei expuși în aceste unități, expunerile lor însă nu sunt frecvente și sunt de scurtă durată, spre deosebire de expunerile lucrătorilor care folosesc substanțele chimice toată ziua, în fiecare zi. Chiar și în sediile de birouri există expuneri la toner și la substanțe chimice similare și poate că există personal desemnat la atelierele de imprimare sau la alte operațiuni în cadrul unității care presupun expuneri mai mari la substanțe chimice. La rândul său, personalul de curățenie și de pază și administrare din clădirile cu birouri este expus la substanțele chimice.

Sectoarele în care întreprinderile au raportat o prelevanță deosebit de mare de substanțe periculoase includ:

- **Agricultură, silvicultură și pescuit** - 62%
- **Industrie prelucrătoare** - 52%
- **Construcții, gestionarea deșeurilor și furnizarea apei și a energiei electrice** - 51%

În plus, apar dovezi că lucrătorii din sectoarele aflate în creștere, cum ar fi sectorul social și de asistență medicală, al transporturilor, al deșeurilor, precum și cei din industria de reciclare, se pot confrunta cu niveluri crescute de expunere la substanțe periculoase. În toate sectoarele există sarcini de lucru tipice care implică adesea expunerea la substanțe periculoase, cum ar fi prepararea alimentelor, curățenie și mentenanță.

În contextul acestei campanii, o substanță periculoasă la locul de muncă este orice substanță în stare gazoasă, lichidă sau solidă, inclusiv aerosolii, fumul și vaporii, care prezintă un risc pentru sănătatea sau securitatea lucrătorilor. Sunt incluse produsele chimice prelucrate, substanțele generate în timpul procesului, cum ar fi gazele de eșapament diesel sau praful de silice, precum și substanțele de origine naturală utilizate în procesele de muncă, cum ar fi petrolul brut sau praful de făină.

În pofida unui număr considerabil de legi și alte reglementări care au drept scop protejarea lucrătorilor împotriva acțiunii substanțelor periculoase, acestea generează încă riscuri majore la adresa sănătății și securității la locul de muncă. Numeroși lucrători din Uniunea Europeană sunt expuși la substanțe periculoase în cadrul spațiului de lucru. În plus, deoarece pericolele sunt adesea invizibile sau nu sunt bine înțelese (putând fi cauzate de vapori, de pulberi sau de expuneri accidentale), ele nu pot fi combătute corespunzător, de cele mai multe ori, măsurile fiind luate prea târziu. O înțelegere eronată, foarte răspândită, este aceea că doar chimicalele fabricate, sau doar chimicalele care au miros puternic și produc efecte imediate, sunt substanțe periculoase. Multe substanțe periculoase la care lucrătorii sunt expuși sunt generate de procesele de muncă - emisiile motoarelor Diesel, fumul de sudură și pulberile. Altele, precum azbestul, țițeiul brut și praful de făină provin din surse naturale. Aceste substanțe nu pot fi etichetate cu simboluri de pericol, iar informații, cum ar fi cele din Fișa cu date de securitate nu sunt disponibile. Ca urmare, în aceste cazuri, angajatorul va trebui să caute alte surse de informații, cum ar fi ghidurile sectoriale sau instrucțiunile proprii de ssm de la furnizori. O altă părere larg răspândită, dar incorectă, este aceea ca utilizarea substanțelor

periculoase a scăzut. Este adevărat că expunerea la unele substanțe dăunătoare bine-cunoscute (ex. bifenili policlorurați, azbest sau mercur) a fost redusă semnificativ, datorită inițiativelor politice și legislative, presiunii publice și a măsurilor luate de întreprinderi și parteneri sociali. În anul 2017, în jur de 129.000 substanțe au fost clasificate Regulamentului CLP. De asemenea, în mai 2017, mai mult de 10.000 substanțe au fost înregistrate conform Regulamentului REACH, din care cca 40% au fost produse sau importate în cantități de peste 100 tone. Trebuie menționat faptul că Regulamentul REACH nu acoperă substanțele periculoase generate în timpul proceselor de muncă, cum ar fi pulberile și produsele de combustie.

În concluzie, nici un sector nu este complet lipsit de substanțe periculoase; din acest motiv, este esențial ca angajatorii să evalueze riscurile cu care lucrătorii lor se pot confrunta și să controleze în mod adecvat expunerea lucrătorilor la substanțe periculoase. Trebuie amintit că, în plus față de efectele asupra sănătății, multe substanțe prezintă, de asemenea, alte pericole, cum ar fi inflamabilitatea asociată cu acestea, care ar trebui luate în considerare la elaborarea unei strategii de gestionare a riscurilor. Este important ca toate riscurile legate de sănătate și securitate asociate substanțelor periculoase să fie controlate în mod adecvat. Utilizând corect măsurile de control al expunerii, munca poate fi executată chiar și cu substanțe foarte toxice, fără riscuri pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor.

Cadru național de acțiune pentru buna gestionare a substanțelor chimice

Un sistem național de securitate și sănătate în muncă funcțional este esențial pentru implementarea eficientă a politicilor și planurilor naționale de securitate și sănătate în muncă și, în special, pentru buna gestionare a substanțelor periculoase. Un astfel de sistem ar trebui să conțină :

- ✓ Legi și reglementări și, după caz, contracte colective care prevăd buna gestionare a substanțelor chimice
- ✓ Mecanisme de respectare a legii, inclusiv sisteme eficiente de control în domeniul ssm
- ✓ Măsuri de evaluare și gestionare a riscurilor

- ✓ Cooperare între angajatori, lucrători și reprezentanții lor la implementarea măsurilor de ssm relevante pentru utilizarea substanțelor chimice în muncă
- ✓ Furnizarea de servicii de sănătate în muncă
- ✓ Mecanism adecvat pentru înregistrarea și comunicarea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale
- ✓ Creștere a gradului de conștientizare, schimbul de informații de securitate și sănătate în muncă și instruire cu privire la măsurile de securitate la utilizarea substanțelor chimice în muncă
- ✓ Colaboarea între ministerele muncii, sănătății și mediului

Organizată în fiecare an, în luna octombrie, săptămâna europeană pentru securitate și sănătate în muncă reprezintă un reper important în cadrul campaniei “LOCURI DE MUNCĂ SIGURE ȘI SĂNĂTOASE PRIN MANAGEMENTUL SUBSTANȚELOR PERICULOASE”

În acest an, Inspekția Muncii a organizat 4 centre zonale : Brăila, Hunedoara, Bihor și Covasna, unde să fie organizate simpozioane de informare cu prilejul acestei campanii.

Această acțiune este concepută pentru a sprijini autoritațile, întreprinderile, managerii, lucrătorii și reprezentanții acestora, precum și alte părți interesate să colaboreze în vederea consolidării securității și sănătății la locul de muncă.

În perioada 23 - 25 octombrie 2019, Inspectoratul Teritorial de Muncă Covasna a organizat un simpozion tehnico-științific cu tema „Locuri de muncă sănătoase prin managementul substanțelor periculoase”, ocazie cu care au fost diseminate informații constând în lucrări privind prevenirea și gestionarea riscurilor referitoare la substanțele periculoase. La simpozionul organizat în județul Covasna au participat următoarele inspectorate teritoriale de muncă : București, Bacău, Botoșani, Dâmbovița, Harghita, Iași, Neamț, Vaslui și Vrancea. La acest eveniment au participat inspectori de muncă , inspectori sefi adjuncți în domeniul securității și sănătății în muncă, inspectori șefi,

reprezentanți ai Inspecției Muncii, reprezentanți ai Universității Transilvania din Brașov, reprezentanți ai angajatorilor și ai serviciilor externe de prevenire și protecție autorizate în domeniul securității și sănătății în muncă. Simpozionul regional a fost organizat în colaborare cu Universitatea Transilvania din Brașov, în cadrul căreia s-a organizat comisia de recenzie a lucrărilor elaborate de către participanți. În acest scop, fiecare inspectorat teritorial de muncă participant a elaborat câte două lucrări în vederea prezentării acestora în cadrul simpozionului tehnico-științific. Printre invitații prezenți la acest important eveniment se numără prefectul județului Covasna, reprezentanți ai autotităților publice locale, reprezentanți ai sindicatelor și patronatelor, conducătorii unor instituții din județ. Cu ocazia acestui eveniment au fost puse la dispoziția participanților o gamă completă de resurse, inclusiv ghidul promoțional al campaniei, o broșură și un afiș promoțional, pliantul referitor la bune practici, fișe informative, instrument electronic practic care oferă orientări cu privire la gestionarea substanțelor periculoase la locul de muncă, infografice, materiale audiovizuale de sensibilizare și animații video cu Napo, broșura și DVD -ul cuprinzând toate lucrările tehnico-științifice prezentate în cadrul simpozionului organizat de către ITM COVASNA, linkuri utile.

Lucrările tehnico-științifice prezentate în cadrul simpozionului organizat de Inspectoratul Teritorial de Muncă

Covasna, în perioada 23-25 octombrie 2019

- **Managementul și optimizarea activității de securitate și sănătate în muncă prin digitizare**
Petru Mureșan și Ioan Miloșan
Consultia S.R.L.
Universitatea Transilvania din Brașov
- **Formular de evaluare a riscurilor pentru activități care implică substanțe periculoase**
Mihaly Szocs, Serviciu extern de prevenire și protecție în domeniul SSM
- **Impactul utilizării substanțelor chimice asupra sănătății umane și asupra mediului în cadrul activităților de dezinsecție, dezinfecție și deratizare**

Claudiu - Constantin Neculae, Serviciu extern prevenire și protecție

- **Propunere de procedură referitoare la manipularea și manevrarea substanțelor chimice periculoase**
Mari Grigore, Serviciu extern de prevenire și protecție

- **Atac la sănătatea umană - Endocrinii**

Ioan Andrei, inspector șef adjunct SSM, Inspectoratul Teritorial de Muncă Bacău

- **Agenți sensibilizanți ai aparatului respirator**

Vasile - Dan Liutic, inspector de muncă, Inspectoratul Teritorial de Muncă Botoșani

Artemizia Mîndrilă, inspector de muncă, Inspectoratul Teritorial de Muncă Botoșani

- **Securitatea chimică**

Monika Batliner - inspector de muncă, Inspectoratul Teritorial de Muncă București

- **Aplicarea prevederilor legale în domeniul SSM privind gestionarea substanțelor chimice periculoase într-o societate de producție mase plastice**

Daniela Ionescu, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă București

Nicoleta Frent, inginer

- **Utilizarea clorului în procesul de tratare a apei în scopul potabilizării**

Ariana Monica Man, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă Covasna

Dumitru Marinescu, inspector șef adjunct SSM, Inspectoratul Teritorial de Muncă

Covasna

- **Particularitățile transportului de mărfuri periculoase**

Doina Munteanu, inspector de muncă, Inspectoratul Teritorial de Muncă Covasna

Lajos Ordog, inspector șef, Inspectoratul Teritorial de Muncă Covasna

- **Managementul substanțelor periculoase în laboratorul din cadrul HEIDELBERGCEMENT ROMÂNIA S.A. - Fabrica Fieni**

*Cristian Voinițchi, director tehnic & director fabrică de ciment , Evelina Tănase șef laborator
Silviu Dinu, conducător serviciu intern de prevenire și protecție
Amalia Bosnea, inspector de muncă , Inspectoratul Teritorial de Muncă Dâmbovița
Sanda Doboș, inspector de muncă , Inspectoratul Teritorial de Muncă Dâmbovița*

- **Locuri de muncă sigure și sănătoase prin managementul substanțelor periculoase**
*Sanda Doboș, inspector de muncă, Inspectoratul Teritorial de Muncă Dâmbovița
Carmen Iazăgeanu, inginer*

- **Informarea și instruirea lucrătorilor expuși la agenți chimici periculoși**

*Cristina Vlaic, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă Harghita
Dorin Male, inspetor șef Inspectoratul Teritorial de Muncă Harghita*

- **Cerințe esențiale pentru sănătate și securitate la proiectarea și construirea mașinilor pentru aplicarea pesticidelor**

*Agota Antal, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă Harghita
Marian Stan, inspector șef adjunct SSM, Inspectoratul Teritorial de Muncă Harghita*

- **Impactul substanțelor periculoase asupra lucrătorilor din depozite în contextul securității și sănătății în muncă**

*George Daniel Tanasievici, inspector șef adjunct SSM, Inspectoratul Teritorial de Muncă Iași
Gabriela Căldărescu, șef serviciu CSSM Inspectoratul Teritorial de Muncă Iași
Vasile Roșu, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă Iași*

- **Evaluarea locurilor de muncă și a categoriilor de personal în vederea acordării sporului pentru condiții de muncă, din cadrul Inspectoratului Teritorial de Muncă Iași**

*George Daniel Tanasievici, inspector șef adjunct SSM, Inspectoratul Teritorial de Muncă Iași
Gabriela Căldărescu, șef serviciu CSSM, Inspectoratul Teritorial de Muncă Iași*

- **Plante toxice. Aspecte tehnice și juridice privind implicațiile lor în securitatea și sănătatea în muncă**
Ioan Popescu, inspector șef Inspectoratul Teritorial de Muncă Neamț
Vasile Trușescu, șef serviciu CSSM, Inspectoratul Teritorial de Muncă Neamț
- **Locuri de muncă sănătoase prin managementul deșeurilor industriale**
Mihai Chiriac, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă Neamț
- **Obligațiile generale ale furnizorilor angajatorilor și lucrătorilor privind substanțele chimice periculoase**
Costel Harja, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă Vaslui
- **Elaborarea instrucțiunilor proprii de securitate și sănătate în muncă în activități care implică substanțe periculoase**
Dănuț Dima, inspector de muncă, Inspectoratul Teritorial de Muncă Vaslui
- **Locuri de muncă sigure prin managementul substanțelor periculoase**
Valentina Olaru, inspector de muncă Inspectoratul Teritorial de Muncă Vrancea

Agencia Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA) a întâmpinat în data de 12 noiembrie 2019, la Bilbao, în Spania, părți interesate din domeniul SSM din Europa cu ocazia organizării Summit-ului “Locuri de muncă și sigure și sănătoase”. Cu această ocazie au fost promovate cele mai bune practici pentru managementul substanțelor periculoase la locul de muncă. După încă o campanie de succes de 2 ani, acest summit oferă ocazia ideală de a reflecta asupra lecțiilor învățate și de a împărtăși cele mai bune practici. Experții principali din domeniul SSM și factorii de decizie din toată Europa și-au unit forțele cu instituțiile Uniunii Europene și elaborează strategii viitoare pentru prevenirea eficientă și managementul durabil al substanțelor periculoase. Din analiza datelor prezentate în cadrul

acestui important eveniment se poate concluziona faptul că a existat un nivel de implicare fără precedent în campania 2018-2019, fiind organizate peste 350 de activități cu implicarea a peste 17.000 de participanți.

Summit-ul marchează sfârșitul acestei campanii de succes care va fi continuată prin furnizarea de instrumente și ghiduri practice pentru factorii interesați.

Concluzii

Substanțele chimice sunt cheia vieții moderne și vor fi produse și utilizate în continuare la locurile de muncă. Cu eforturi concentrate, angajatorii, lucrătorii și organizațiile acestora, precum și toți cei implicați în gestionarea substanțelor chimice pot ajunge la o bună gestionare a substanțelor chimice pentru a obține un echilibru corespunzător între beneficiile utilizării substanțelor chimice și măsurile de prevenire și protecție față de potențialul impact negativ asupra lucrătorilor, locurilor de muncă, comunităților și mediului. Responsabilitatea guvernelor, a angajatorilor și a lucrătorilor constă în a :

- Menține beneficiile obținute prin producerea și utilizarea de substanțe chimice
- Minimiza expunerile lucrătorilor și emisiile de substanțe chimice în mediul înconjurător
- Elabora și implementa strategii naționale de prevenire și control și sisteme care se adresează în totalitate și simultan aspectelor de securitate, sănătate și mediu legate de utilizarea substanțelor chimice, pentru a sprijini realizarea unui management durabil și armonios și unei munci decente pentru toți.

ÖRDÖG LAJOS

Punctul 3

INFORMARE PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ ÎN 2019 SUB ASPECTUL PROTEJĂRII PATRIMONIULUI CONSTRUIT ȘI ARHEOLOGIC

Legislația referitoare la protejarea patrimoniului construit și arheologic este compusă din:

- **Legea 422 din 2001 privind protejarea monumentelor istorice, modificată în 2019,**
- **Ordonanța nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național,**
- **Legea nr. 120 din 4 mai 2006 a monumentelor de for public,**
- **Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată și actualizată în 2019**

Legea 422 din 2001

- monumentele istorice sunt bunuri imobile, construcții și terenuri situate pe teritoriul României, semnificative pentru istoria, cultura și civilizația națională și universală
- categoriile de monumente istorice, bunuri imobile situate suprateran, subteran și subacvatic: *monument, ansamblu, sit*
- clasarea monumentelor istorice: *grupa A* – monumente istorice de valoare națională și universală; *grupa B* – monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local
- regimul de monument istoric este conferit prin clasarea acestor bunuri imobile
- protejare: ansamblul de măsuri cu caracter științific, juridic, administrativ, financiar, fiscal și tehnic menite să asigure identificarea, cercetarea, inventarierea, clasarea, evidența, conservarea, inclusiv paza și întreținerea, consolidarea, restaurarea, punerea în valoare a monumentelor istorice și integrarea lor social-economică și culturală în viața colectivităților locale

ASPECTE PRACTICE – DE CUNOSCUT

- pentru fiecare monument istoric se instituie zona sa de protecție
- orice intervenție asupra monumentelor istorice și asupra imobilelor din zona lor de protecție, precum și orice modificare a situației juridice a monumentelor istorice se fac numai în condițiile stabilite prin prezenta lege
- desființarea, distrugerea parțială sau totală, profanarea, precum și degradarea monumentelor istorice sunt interzise și se sancționează conform legii.

Ordonanța nr 43 din 2000

- patrimoniul arheologic: ansamblul bunurilor arheologice format din:
 1. siturile arheologice înscrise în Repertoriul arheologic național, cu excepția celor distruse ori dispărute, și siturile clasate în Lista monumentelor istorice, situate suprateran, subteran sau subacvatic, ce cuprind vestigii arheologice: așezări, necropole, structuri, construcții, grupuri de clădiri, precum și terenurile cu potențial arheologic reperat, definite conform legii;
 2. bunurile mobile, obiectele sau urmele manifestărilor umane, împreună cu terenul în care acestea au fost descoperite;
 - cercetare arheologică: ansamblul de măsuri având caracter științific și tehnic, menite să asigure prospectarea, identificarea, decopertarea prin săpături arheologice, investigarea, recoltarea, înregistrarea și valorificarea științifică, inclusiv publicarea, patrimoniului arheologic;
- 1. cercetările arheologice sistematice: cercetările de întindere și durată, executate conform unui proiect de cercetare multianual;
- 2. cercetările arheologice preventive sunt:
 - determinate de lucrările de construire, modificare, extindere sau reparare privind căi de comunicație, dotări tehnico-edilitare, inclusiv subterane și subacvatic, excavări, exploatarea de cariere, construcția de rețele magistrale, amenajări pentru îmbunătățiri funciare, rețele de telecomunicații etc.

- sunt întreprinse în zonele cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat, precum și cele care sunt determinate de lucrările de restaurare parțială sau totală a monumentelor istorice;
- cercetările arheologice se efectuează numai pe baza autorizației emise de Ministerul Culturii și Cultelor și în conformitate cu aceasta
- toate etapele cercetării arheologice se realizează numai pe baza unui proiect aprobat de Comisia Națională de Arheologie și se vor finaliza prin rapoarte ce cuprind datele esențiale pentru justificarea metodei și tehnicilor folosite, a resurselor utilizate, precum și a concluziilor la care s-a ajuns

ASPECTE PRACTICE – DE CUNOSCUȚ

- autorizarea lucrărilor de construire sau de desființare din zonele cu patrimoniu arheologic se aprobă numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor.
- bunurile mobile rezultate în urma descoperirilor arheologice întâmplătoare vor fi predate de către descoperitor, în termen de maximum 72 de ore, serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor
- accesul cu detectoare de metal și utilizarea lor în situri arheologice, în zonele de interes arheologic prioritar și în toate zonele cu patrimoniu arheologic reperat sunt permise numai pe baza autorizării prealabile emise de Ministerul Culturii și Cultelor
- efectuarea oricăror lucrări care pot afecta siturile arheologice, în absența certificatului de descărcare de sarcină arheologică, se consideră distrugere a monumentelor istorice și se pedepsește potrivit prevederilor legii penale.
- neanunțarea descoperirilor arheologice prilejuite de lucrările de construire ori de desființare constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă de la 4.000 lei la 80.000 lei.

LEGEA 120 DIN 2006

- monumentele de for public sunt bunuri imobile, lucrări de artă plastică, artă monumentală, construcții sau amenajări neutilitare, având caracter decorativ, comemorativ și de semnal, amplasate în spații publice, într-o zonă de protecție, pe terenuri aflate în domeniul public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale.

Monumentele de for public pot fi clasate ca monumente istorice, urmând regimul juridic general stabilit pentru acestea

ASPECTE PRACTICE – DE CUNOSCUȚ

- pentru amplasarea unui monumente de for public într-un spațiu public este nevoie de două documentații diferite - în câte două exemplare fiecare: una pentru analiza aspectului artistic al creației, care va fi înaintată către Comisia Națională de Monumente de for public București și a doua, către CZMI Brașov unde se aprobă amplasarea respectivului monument.

- Aceasta din urmă poate fi înaintată doar după obținerea avizului din partea Comisiei de la București.
- În foarte multe cazuri ne confruntăm cu situații în care documentația pentru amplasare respectiv cea pentru partea artistică - dacă beneficiarul are cunoștință despre aceasta, ajung la noi după ce a avut deja loc amplasarea statuii.

Activitatea DJC – referitoare la protejarea patrimoniului construit

Situația existentă în Județul Covasna conform LMI 2015 (în vigoare)

594 de poziții (ansamblu, monument, sit) din care:

- 141 poziții: situri arheologice declarate monument istoric
- 6 poziții: zone cu patrimoniu construit valoros (ex. ansamblu urban, centru istoric, zonă construită protejată/case țărănești)
- 430 poziții: clădiri și ansambluri de clădiri (clădiri bisericesti, case de locuit, case și gospodării țărănești, castele, conace, ruine medievale, grajduri, mori, etc.)
- 8 poziții: monumente de for public (busturi, grupuri statuare etc.)
- 9 poziții: monumente funerare, comemorative (capele, cimitire, cruci și pietre funerare etc.)

- Majoritatea clădirilor monument istoric sunt în proprietate privată (culte-clădiri bisericesti, persoane fizice-case de locuit). Starea de conservare variază.
- **Probleme:** lipsa fondurilor publice (lipsa unui program național de restaurare - din decembrie 2017 statul nu finanțează restaurarea monumentelor istorice aflate în proprietate privată)
- **Probleme semnalate de către beneficiari și proiectanți:** lipsa acută de întreprinzători, lipsa specialiștilor și experților acreditați, în special în domeniul arheologiei (vezi cercetare arheologică preventivă/descărcare de sarcină arheologică obligatorie în cazul reabilitărilor de monumente)
- Exemple pozitive: castelul Daniel – Tălișoara, castelul Kalnoky-Micloșoara: restaurate din fonduri norvegiene
- Programe aflate în derulare (termen de finalizare: 2021), finanțate din fonduri UE: Biserica reformată Dalnic, Biserica unitariană Aita Mare, Biserica rom-cat. Lemnia, Clădirea Muzeului Național Secuiesc, Sf. Gheorghe
- Alte exemple de finanțări externe: ex. Biserica reformată Zăbala, Biserica reformată Sf. Gheorghe
- Programe de restaurare începute și nefinalizate din cauza birocrăției și lipsei de fonduri: ex. Sediul Bibliotecii Județene Bod Per – Sf. Gheorghe, Clădirea Bazarului – Sf. Gheorghe
- Exemple negative: cele mai afectate sunt casele și gospodăriile țărănești (majoritatea acestora construite din lemn), și conacele nelocuite, neutilizate sau utilizate fără a se conforma obligațiilor reglementate în Legea 422 din 2001.

ACTIVITATEA desfășurată ÎN ANUL 2019

- Este funcțional site-ul instituției: www.patrimoniucovasna.ro
- Controale comune cu IPJ Covasna (iunie, octombrie) la siturile arheologice din Județul Covasna. Sesizări către IPJ/dosare aflate în cercetare: Conacul Damokos – Araci, Casă de locuit – Vâlcele, 162, Clădirea fostului abator – Sf. Gheorghe.
- Participare la întrunirea direcțiilor județene (ianuarie –București, februarie-Târgoviște, aprilie-Pitești, mai- Sighișoara) cu ocazia cărora s-au făcut propuneri pentru Noul Cod al patrimoniului.
- Documentații PUG (studiul arheologic+studiu istoric) analizate: Comuna Cernat, Comuna Hăghig, Comuna Vâlcele, Comuna Sita Buzăului.

- În acest an am reactualizat colaborarea cu INP-ul- Institutul Național al Patrimoniului, în prezent este în desfășurare o activitate de amplă de control în teren al imobilelor, construcțiilor aflate în evidență ca monumente istorice pe Lista M.I. din 2015, spre actualizare în 2020.

- ACTIVITATEA DE AVIZARE A INTERVENȚIILOR ASUPRA MONUMENTELOR ISTORICE ȘI A CONSTRUCȚIILOR DIN ZONA LOR DE PROTECȚIE.

În anul 2019 DJC Covasna a participat la fiecare ședință lunară a Comisiei de avizare a documentațiilor tehnice și de urbanism **CZMI nr. 02 Brașov-Covasna-Harghita**. Reprezentantul DJC la comisie a pregătit pentru ședință documentațiile propuse, respectiv a întocmit și editat fișele de avizare a documentațiilor.

În acest interval de timp au fost depuse spre avizare un număr de **documentații tehnice 109**, (inclusiv documentații de urbanism PUZ, PUG, PUD , studii) dintre care unele de mai mult ori, deoarece nu au primit aviz favorabil la prima prezentare , sau nici chiar la a doua oară, de aceea s-au solicitat completări, revizuirii, modificări, reproiectări .

Cu ocazia acestor ședințe lunare sunt încheiate procese verbale conținând rezoluțiile, observațiile, recomandările, propunerile la fiecare proiect depus și analizat, în parte, urmând ca ulterior DJC să elibereze un aviz favorabil, dacă a fost propus astfel de către membri comisiei sau o comunicare către beneficiar și proiectant, conținând consemnările și condițiile din procesul verbal și fișa tehnică cu mențiunea necesității revenirii ulterioare, dacă este cazul.

Principalele cauze pentru solicitarea revenirilor documentațiilor sunt:

- NEÎNCADRAREA ÎN CONTEXTUL ARHITECTURAL AL ZONEI

(NERESPECTAREA VOLUMETRIEI, MATERIALELOR , A ALINIAMENTELOR, PREVEDERILOR CODULUI CIVIL CU PRIVIRE LA VECINĂȚĂȚI, ALINIAMENTE , NERESPECTAREA REGULAMENTELOR DE URBANISM DIN PUG –URI ȘI A PREVEDRILOR LEGII NR 350/2001 , PRIVIND AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI URBANISMUL)

- DOCUMENTAȚIILE FOTOGRAFICE NU ILUSTREAZĂ CONTEXTUL ARHITECTURAL AL ZONEI MONUMENTULUI

- NU SUNT PREZENTATE DESENE DE SIMULARE ÎN PERSPECTIVA 3 D PENTRU A SE VEDEA IMPACTUL VIZUAL AL CONSTRUCȚIEI PROPUSE CU MONUMENTUL.

- TREBUIE SĂ ATRAGEM ATENȚIA ȘI ASUPRA CERTIFICATELOR DE URBANISM EMISE DE AUTORITĂȚILE PUBLICE LOCALE CARE ÎN MULTE CAZURI NU OFERĂ SUFICIENTE INFORMAȚII CU PRIVIRE LA REGULAMENTELE DE PROIECTARE.

ÎN MULTE SITUAȚII, NU NI SE PREZINTĂ STUDIILE ȘI EXPERTIZELE NECESARE : ISTORIC, ARHEOLOGIC, BIOLOGIC, PARAMENT , GEOLOGIC , EXPERTIZĂ TEHNICĂ PENTRU STRUCTURĂ, DUPĂ CAZ.

Documentații pentru lucrări la monumente istorice categoria A:

1.DOCUMENTAȚIA DE URBANISM PUG+RLU , comuna BRĂDUȚ , județul Covasna . Proiect nr. 11/ 2015. (ptr. Monumentele istorice categ A.)

2. REABILITAREA BISERICII – CETATE REFORMATĂ volum instalatii
3. RECONVERSIA ȘI REFUNȚIONALIZAREA TERENULUI ÎN JURUL LACULUI DIN CARTIERUL GĂRII, - MUNICIPIUL SFÂNTU GHEORGHE , JUD COVASNA
- 4 REABILITAREA CASTELULUI KÁLNOKY ȘI AL PARCULUI ISTORIC DIN VALEA CRIȘULUI JUD COVASNA
5. CONSOLIDARE, RESTAURARE ANSAMBLUL BISERICII UNITARIENE FORTIFICATE ", DIN SATUL AITA MARE, COMUNA AITA MARE JUD -organizare de santier
6. REALIZAREA INSTALAȚIEI DE ÎNCĂLZIRE ELECTRICĂ ÎN BĂNCI LA BISERICA REFORMATĂ GHIDFALĂU, JUD. COVASNA
7. SCHIMBĂRI FUNCȚIUNI ; ÎNCĂPERI FĂRĂ MODIFICAREA ASPECTULUI OBIECTIVULUI EXISTENT LA CASTELUL DANIEL , SATUL TĂLIȘOARA, COMUNA BRĂDUȚ, JU. COVASNA

Documentații pentru lucrări la monumente istorice categoria B:

1. AMPLASARE STEMA ROMÂNIEI PE FAȚADA IMOBILULUI PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI SF. GHEORGHE, CORP A
2. REABILITAREA CLĂDIRII PRINCIPALE, A INTERNATULUI ȘI VECHEA CLĂDIRE (FOSTA TIPOGRAFIE „ JÓKAI „) LA COLEGIUL NAȚIONAL SZ ÉKELY MIKÓ SF GHEORGHE
3. AMPLASARE DENUMIRE INSTITUȚIE LA COLEGIUL NAȚIONAL SZÉKELY MIKÓ SF GHEORGHE
4. LEGALIZARE PLACĂ COMEMORATIVĂ "ZATHURECZKY EMILIA LA COLEGIUL NAȚIONAL SZÉKELY MIKÓ SF GHEORGHE

Documentații pentru PUG:

1. PUG BRĂDUȚ
2. PUG SITA BUZĂULUI

Documentații pentru PUZ / PUD:

PUZ :

1. ELABORARE PLAN URBANISTIC ZONAL-ZONĂ REZIDENȚIALĂ orașul Covasna, str Mihai Eminescu nr 193
2. PLANUL URBANISTIC ZONAL PENTRU CONSTRUIRE CASĂ DE LOCUIT ÎN ORAȘUL BARAOLT orașul BARAOLT, str. Kisboldogasszony, FN
3. ELABORARE PLAN URBANISTIC ZONAL-EXTINDERE INTRAVILAN CU O " ZONĂ DE AGREMENT-TURISM ", JUD. COVASNAMUNICIPIUL SF GHEORGHE STR. BORVIZ F.N.
4. PLAN URBANITIC ZONAL " CONSTRUIRE CORT EVENIMENTE , ANEXA TIP P , PARCARE ȘI ÎMPREJMUIRE TEREN orașul Covasna , str. Pava de Sus

PUD :

1. CONSTRUIRE GARAJ P ÎN COMUNA Zăbala , Județul Covasna Comuna Zăbala domeniu public, intravilan în spatele sediului Primăriei

Documentații pentru lucrări în zona de protecție a monumentelor istorice :

În **44** de cazuri documentații au primit avizul favorabil din partea Comisiei CZMI, pentru acestea s-au eliberat avize favorabile. În **8** cazuri s-au eliberat avize favorabile în baza Ordinului MCIN NR. 2797/ 2017 care nu au necesitat prezentarea documentațiilor la CZMI.

TOTAL Avize favorabile : 52

În **35** de cazuri au fost emise comunicări pentru documentațiile neavizate.

În 5 cazuri nu au fost nevoie de avize de specialitate.

În 3 cazuri s-au eliberat avize de către CNMI

Au rămas de soluționat la de 30 oct. 2019 14 cazuri pentru documentații care au participat în ședința CZMI a lunii noiembrie , și urmează să fie soluționate conform deciziei CZMI.

Înaintare documentații la CNMI București:

1.Documentația de urbanism PUG+RLU , comuna BRĂDUȚ , județul Covasna , Proiect nr. 11/ 2015.

2. REABILITAREA BISERICII – CETATE REFORMATĂ volum instalatii

3. RECONVERSIA ȘI REFUNȚIONALIZAREA TERENULUI ÎN JURUL LACULUI DIN CARTIERUL GĂRII, - MUNICIPIUL SFÂNTU GHEORGHE , JUD COVASNA

4 REABILITAREA CASTELULUI KÁLNOKY ȘI AL PARCULUI ISTORIC DIN VALEA CRIȘULUI JUD COVASNA

5. CONSOLIDARE, RESTAURARE ANSAMBLUL BISERICII UNITARIENE FORTIFICATE ", DIN SATUL AITA MARE, COMUNA AITA MARE JUD organizare de santier

6 CONSTRUIRE CORT EVENIMENTE, ANEXA TIP P, PARCARE ȘI ÎMPREJMUIRE TEREN ÎN ORAȘUL COVASNA, JUDEȚUL COVASNA.

Comunicări privind monumente istorice din județul Covasna: 1 -REABILITARE LA CASTELUL KÁLNOKY DIN VALEA CRIȘULUI CV-II-m-A-13305 , 2. REPARAȚII LA FOSTUL SEDIU AL SCAUNELOR, AZI BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ COVASNA CV-II-m-A-13094.

Controale la monumente istorice unde s-au desfășurat lucrări de intervenție:

Biserica reformată din Ghidfalău – cercetare arheologică preventivă+ restaurarea picturilor murale

Biserica reformată Sfântu Gheorghe – cercetare arheologică preventivă+lucrări de renovare

Biserica reformată Zăbala – cercetare arheologică preventivă+lucrări de renovare

Biserica unitariană Aita Mare – cercetare arheologică preventivă
Castelul Kálnoky, Valea Crișului – cercetare arheologică preventivă
Conacul Pünkösti, Ozun – lucrări de renovare
Castrul roman Angustia, Brețcu – cercetare arheologică
Centrul istoric Târgu Secuiesc – cercetare arheologică preventivă
Liceul Mikes Kelemen, Sfântu Gheorghe – lucrări de renovare
Mănăstirea Minorităților, Tg. Secuiesc – lucrări de renovare

Obligații de folosire a monumentelor istorice întocmite:

1. Conacul vechi Hadnagy, Dalnic
2. Casa de lemn Jancsó Mózes, Târgu Secuiesc,
3. Casa Pünkösdi, Sfântu Gheorghe (apartament)

Controale la monumente istorice înscrise în LMI: (cu mențiunea, că au fost câteva monumente care au fost controlate de mai multe ori din diverse motive, în special lucrări de renovare sau cercetări de diferite tipuri)

Aita Mare – Clădirea Primăriei
 Aita Mare – Ansamblul bisericii unitariene
 Aita Mare – Ansamblul conacului Donath
 Aita Mare – Biserica “Sf. Gheorghe”
 Aita Medie – Ansamblul bisericii reformate
 Aita Seacă – Biserica reformată
 Araci – Biserica reformată
 Araci – Conacul Damokos
 Arcuș – Ansamblul castelului Szentkereszt
 Baraolt – Capela rom-cat. Sf. Maria
 Baraolt – Ansamblul bisericii rom-cat. Sf. Adalbert
 Bățanii Mari – Biserica reformată
 Bățanii Mari – Biserica rom-cat.
 Bățanii Mari – Șură
 Bățanii Mari – Casa cu arcade (distrusă)
 Bățanii Mari – Gospodărie țărănească
 Bățanii Mari – Casă de lemn
 Bățanii Mici – Conacul Mari
 Belin – Biserica “Adormirea Măicii Domnului”
 Belin – Casă, Nr. 524
 Belin – Casă, Nr. 537
 Belin – Casă, Nr. 579.
 Belin – Casă, Nr. 580.
 Biborțeni – Biserica reformată
 Biborțeni – Casă, nr. 164.
 Bicfalău – Gospodăria Simon István
 Bicfalău – Conacul Dénes
 Bicfalău – Ansamblul bisericii reformate
 Bixad – Biserica “Sf. Gheorghe”
 Căpeni – Ansamblul bisericii reformate
 Căpeni – Monumentul 1848
 Cătălina – Conacul Sinkovits
 Cernat – Ansamblul bisericii fortificate
 Cernat – Cetatea Ika
 Cernat – Conacul Farkas
 Cernat – Ansamblul onacul Molnár Sándor
 Chilieni – Biserica unitariană
 Chilieni – Biserica reformată
 Chilieni – Coloană de piatră
 Dalnic – Conacul vechi Hadnagy
 Dalnic – Ansamblul bisericii reformate
 Dalnic – Ansamblul conacului Beczasy
 Dalnic – Conacul Gal
 Dalnic – Statuia Dozsa György
 Dobolii de Jos – Conacul Hollaky
 Dobolii de Sus – Biserica reformată
 Doboșeni – Biserica ortodoxă
 Filia – Topitorie de fier
 Filia – Ansamblul conacului Ferenczy-Boda
 Filia – Ansamblul fostei biserici rom-cat. (Dobó)
 Ghelintă – Moară
 Ghidfalău – Ansamblul bisericii fortificate
 Hăghig – Biserica reformată
 Hăghig – Castelul Nemes
 Hăghig – Casa Bucșa
 Hăghig – Capela familiei Nemes
 Herculian – Ansamblul bisericii reformate
 Herculian – Furnalul Bodvaj
 Lisnău – Ansamblul bisericii reformate
 Micloșoara – Castelul Kálnoky
 Oituz – Vama veche
 Ojdula - Moară
 Olteni – Castelul Mikó
 Ozun – Castelul Béldi-Mikes
 Ozun – Conacul Pünkösti
 Ozun – Grânarul conacului Pünkösti
 Ozun – Fosta cazarmă a husarilor
 Ozun – Conacul Ujvárosy-Ágoston
 Ozun – Ansamblul bisericii reformată
 Poian – Biserica rom-cat. „Găsires Sfintei Cruci”
 Racoșul de Sus – Ansablul bisericii unitariene
 Reci – Biserica reformată
 Sânzieni – Ansamblul bisericii rom-cat. „Sf. Duh”
 Sânzieni – Cruce de piatră
 Sânzieni – Ansamblul capelei rom-cat. „Sf. Ștefan”
 Sânzieni – Conacul Kőnczey
 Sf. Gheorghe – Biblioteca Județeană
 Sf. Gheorghe – Ansamblul bisericii fortificate
 Sf. Gheorghe – Casa cu arcade
 Sf. Gheorghe – Casa Gyulai
 Sf. Gheorghe – Casa Nagy György
 Sf. Gheorghe – Casa Pünkösdy
 Sf. Gheorghe – Clădirea Bazarului
 Sf. Gheorghe – Colegiul Mikó
 Sf. Gheorghe – Fostul abator comunal
 Sf. Gheorghe – Grupul școlar Mihai Viteazul
 Sf. Gheorghe – Primăria, Corp A
 Sf. Gheorghe – Școala Kós Károly
 Sf. Gheorghe – Muzeului Național Secuiesc
 Sf. Gheorghe – Bust Gábor Áron
 Sf. Gheorghe – Bust Nicolae Bălcescu
 Sf. Gheorghe – Grupul statuar M. Viteazul
 Tamașfalău – Castelul Thury-Banyai
 Tg. Secuiesc – Biserica reformată
 Tg. Secuiesc – Casa Roșie
 Tg. Secuiesc – Casa Turóczi Mózes
 Tg. Secuiesc – Casa Jancsó Mózes
 Tg. Secuiesc – Fostul Casino
 Tg. Secuiesc – Casa Nagy Jáfet
 Tg. Secuiesc – Casa Wertán
 Tg. Secuiesc – Casa Szócs Mátyás
 Tg. Secuiesc – Centrul Istoric
 Tg. Secuiesc – Fosta școală militară
 Tg. Secuiesc – Mănăstirea minoriților
 Telchia – Ansamblul conacului Horvath
 Turia – Ansamblul bisericii reformate
 Turia – Pietre funerare
 Țufalău – Conacul Veress
 Valea Crișului – Biserica romano-catolică
 Valea Crișului – Capela Veresbarátok
 Valea Seacă – Moară
 Vâlcele – Casă de lemn nr. 141.
 Vâlcele – Casă de lemn nr. 162.
 Zagon – Canacul Mikes-Szentkereszt

Zăbala – Ansamblul bisericii reformate
Zăbala – Casă, nr. 314.

1.2. Subcompartment MONUMENTE DE FOR PUBLIC

Documentație pentru amplasare monumente de for public: **4** documentații (Covasna, Sf. Gheorghe -2, Turia)

Comunicări privind monumente de for public: **9** comunicări

Controale la șantiere arheologice în curs de desfășurare:

Șantierul arheologic Brețcu – Castrul rorman Angustia

Șantierul arheologic Ghidfalău – Biserica reformată

Șantierul arheologic Sfântu Gheorghe – Biserica reformată

Șantierul arheologic Valea Crișului – Castelul Kalnoky

Șantierul arheologic Zăbala – Biserica reformată

Șantierul arheologic Covasna – Valea zânelor

Șantierul arheologic Aita Mare – Ansamblul bisericii unitariene

Șantierul arheologic Sf. Gheorghe – Situl arheologic hallstattian
Sf. Gheorghe-Arcuș

PLAN DE MĂSURI PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA ACTIVITĂȚII INSTITUȚIEI:

Nr. crt.	MĂSURA NECESARĂ	RESPONSABIL	TERMEN
1.	Crearea de posturi pentru activitățile specifice în vederea acoperirii mai eficiente a atribuțiilor solicitate (în prezent lucrăm cu doar 2 specialiști care trebuie să desfășoare activitate de control în întregul județ)	Ministerul Culturii	Urgent
2.	Deblocarea posturilor existente	Ministerul Culturii	Urgent
3.	Schimbarea gupei ocupaționale în vederea alinierii angajaților din cultură la nivelul celorlalte servicii deconcentrate din județ – demersuri făcute către sindicatul Culturalia –fără rezultat la nivelul județelor	Ministerul Culturii	Urgent
4.	Lipsa fondurilor – pentru necesarul de carburant – deplasări, schimbarea aparaturii tehnice în dotare – necesară bunei funcționări a instituției, schimbarea autovehicolului din dotare solicitat și aprobat fără fonduri din 2017.	Ministerul Culturii	Urgent
5.	Problema sediului (instituția își are sediul într-un imobil aflat în proprietatea CJ Covasna pe baza unui acord reînnoit anual) – fără posibilitate de sanitizare etc.	Consiliul județean Prefectura CV DJC Covasna	Solicitat În așteptare
6.	Controlul respectării prevederilor legale privind emiterea Certificatelor de urbanism și a Autorizațiilor de construire	DJC Covasna Specialiștii numiți ca agenți de control	Permanent

7.	Intensificarea colaborării cu IPJ Covasna privind soluționarea cazurilor notificate ca fiind problematice dpdv al protejării monumentelor	DJC Covasna Conducătorul instituției	Permanent, continuând cu luna ianuarie 2020
----	---	--	---

dr. Antónia Izabella Kelemen
Consilier superior
delegat atribuțiile cf. anexa la Ordin
MCIN nr. 802/29.10.2019